

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hatásos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Reklám sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, augusztus 11.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A mi igazunk.**
- Tíz koronaért.**
- A rémuralom újra kitört.**
- Olaszország gyásza.**
- A magyar ipar mellett.**
- A búrok és öt kis magyar diák.**
- Egy magyar család vészedeleme Kinában.**
- Itélethirdetés az utcán.**
- Sikkasztó királyi főmérnök.**
- Pópa a hamis kártyások közt.**
- Tárcza: Leszámolás.** Irta: Borsos István.
- Regény-Csarnok: Modern Ophélie.** Fordította: Liptai Imre.

A mi igazunk.

Arad, augusztus 10.

Szörnyű zajt ütnek az osztrákok odaát azok miatt a társadalmi mozgalmakkal kapcsolatos védekezések miatt, a melyekkel lassan fejlődő, sajátképen csak kezdődő iparunkat az osztrák — nem is verseny, hanem rosszakaratu üldözés ellen megóvni igyekszünk. Hogy mennyire nincs ebben az osztrákoknak igazuk és hogy még mindig mily csekély mértékben élünk mi a jogos önvédelemmel, az rögtön kitünik, ha az Ausztriához való viszonyunkat és ennek folyományaképpen a köztünk mind jobban kiélesedő közgazdasági harc természetét kissé behatóbban megfigyeljük.

Az Ausztriához való közgazdasági viszonyunkat a sötétebb fölfogás és szigorubb ítélkezés úgy minősíti, hogy Ma-

gyarország abban a gyarmat szerepét játsza, olyan formán, mint például India Angolország, Madagaszkár Franciaország vagy akár Congó Németországgal szemben, t. i. a míg a gyarmatok az anya-országnak nyersterményeket adnak fogyasztásra és feldolgozásra, addig amazok iparcikkeket kapnak saját szükségletük fedezésére. E szerint az analógia szerint tehát mi látjuk el Ausztriát kenyérrel, hussal, mi adunk iparának fát, bőrt, nyersvasat stb. Es mi kapunk Ausztriától ruházódásunk szükségleteire inggallértól a cipőgompig mindent; eszközöket, gépeket mezőgazdaságunknak és kisiparunknak.

Hát bizony ez elég alárendelt és megszégyenítő viszony volna egy kultur- és jogállam aspirációival bíró ország- és nemzetre nézve, ha így volna, csak hogy nem így van, hanem a mi viszonyunk Ausztriához még sokkal, de sokkal szegénylenebb és rosszabb, sokkal gonoszabb, mint a milyennek azt általában a legpesszimizisztikusabb felfogás elképzeli.

Angliát, Német- és Franciaországot az ő gyarmataival szemben a józan önzés vezérli, ha kiaknázzák is a gyarmataik olcsó termelésében kínálkozó előnyöket, hát más részt mindent elkövetnek, hogy a tartományok művelődését, boldogulását és elsősorban termelőképességét fokozzák, mezőgazdaságuk felvirágozását elősegítsék. Ellenben Ausztriában a határtalan önzésnél csak az irányunkban táplált gonoszság, gyűlölet és rosszakarat nagyobb. Ausztria is el-

vezi mindazon előnyöket, melyeket nyerterményeink olcsósága folytán kaphat ehhez képest el is követ a közös vámpolitika irányításában mindent, hogy mezőgazdasági cikkekünk kivitelének mentő több nehézségeket okozván, az áruk alacsonyágát saját magának mentől inkább biztosítsa. Csakhogy viszont állandóan arra törekszik Ausztria — és ez az éppoly érthetetlen, mint vérlázító az eljárásában — hogy Magyarország mezőgazdaságát is lehetőleg tönkre tegye. Minden tőlünk oda kivevitt terméket hol itt, hol ott üldözöbvesznek; ezt a törekvést tapasztaljuk lisztünk, sertéseink, vágómarháink, borunk ellen.

Ez tehát nem gyarmat viszony, hanem ellenséges viszony, hadiláb, élet-halálra menő közgazdasági harc, melyet Ausztria kezdett és folytat, melybe most már az önfentartás kényszerít bele bennünket s amelyteljes joggal s teljes erővel fogunk végig harcolni.

A legnagyobb szemérmertlenség kell csakugyan ahhoz, hogy ennek a harcnak az ódiáját az osztrákokat reánk hárítsák, hogy gravamenekkel forduljanak az ő kereskedelmi miniszterükhöz, azt állítván, hogy az osztrák ipart üldözik Magyarországon. Üldözik? Nem, — csak a hazait pártolják. Üldözik-e forgalmi korlátozásokkal, mint a hogy üldözik a mi sertés-kivitelünket? Üldözik-e jogtalan adókkal, mint a hogy üldözik vágómarháinkat Bécsben? Üldözik-e önkényes lefoglalásokkal,

TÁRCZA.

Leszámolás.

(Egy gazdatiszt emlékeiből.)
Irta: Borsos István.

A nyolczvanas években történt. A Szent Iván-napi vásárra mentem be a városba, hogy az előre behajtott tinokat eladjam. Jónak láttam a vásár előtt való nap bemenni, hogy ha valami kedvemre való hátaslovat látnék. azt is megvenném,

előrebocsátom, hogy egy Mihály nevű öreglegény kocsis volt velem, akit tisztartónk pár éve hozott át egyik alföldi pusztáról. Kemény, betyárképű, őszbecsavarodott ficzkó, akiről meg mertem volna esküdni, hogy valamelyik börtönt meglakta. Éppen úgy kaszált a lábával, mint aki évekig hordta a nehéz vasat. Különbem semmit sem tudtam róla, ő pedig nem beszélt magáról.

Keményen tüzött le a nap a sárréti homokra s a lovak a könnyű kocsi előtt is erősen izzadtak. A rohadt sarok felől sűrű tömegekben tolongtak egymás hátára a felhők; a mozdulatlan, fülledt, forró levegő lefeküdt a földre, mint a lázbeteg, hogy szinte hallani lehetett a nyögését. Vihar készült.

A várostól még jó másfélórányira voltunk s nem is remélhettük, hogy beérjünk, míg a zivatar kitör.

Még jó, ha az Itató-csárdát elérjük. Mihály

szoritotta a lovakat s a két sárga repült, mint a fecske.

Lassankint egészen behorult az ég s mire közelértünk a csárdához, meghallottuk az első dörgést is, mely mélyen, szakgatottan, mint valami fenyvegetés, zugott végig a sikság felett. A homokfelhő, melyet a zápor előtt jövő szél kavart fel, velünk egyszerre ért a csárdához. Mihály a kocsit meg a lovakat igyekezett árnyékba juttatni, én bementem az ivóba.

Hogy valamit rendeljek, bort kértem az itczés leánytól, akit a falubeli zsidókorcsmáros hozott ide unatkozni, s leültem az asztal végére. A másik végén két paraszt ült. Szép ősz ember mind a kettő, jámbor, becsületes arcczal és ami meglepett rajtuk, annyira hasonlítottak egymáshoz, mint egyik tojás a másikhoz. Amint leültem, tisztességtudóan megbillentették a kalapjukat.

— Dicsértessék . . .

— Mindörökké . . .

Az egyik egy tarisznyából éppen sonkát, meg kenyeret szedett elő, a míg a másik bizalmaskodva szólt hozzám:

— Az urat is bekergette az idő? Csunya mosdó lesz ez annak, akit kinn kap az uton.

A zápor, mintha igazolni akarta volna szavait, megeredt ott kinn, mintha öntötték volna. Az öregek, mint aki biztos helyen van, nem látszottak törődni vele, csak a falatozásra gondoltak. Egy perczre levették a kalapjukat, magukban imádkoztak olyan kegyes arcczal, mint valami patriárka. Miután keresztet vettek, az

egyik fogta a sonkát, hogy vágjon belőle. A másik megszólalt.

— Mit gondolsz, bátya? Ez az ur már nem ér ae ebédre.

— Igazad van, öcsém. Pedig itt ugyan nem kap semmit. Ha meg nem bánthanám az urat, ne vesse meg a szegénységünket.

A paraszt sertésnek veszi, ha az ilyen kínálást visszautasítják. Erre nem volt semmi okom, meg is tetszett a két jóképű ember, hát elfogadtam.

Magyar ember evésközben nem sokat beszél. Mi is hallgattunk, csak mikor viszonzni akartam a sziveséget és a borból kináltam őket, akkor eredt meg a szó.

— Nem innivaló az uram, — mondta a bátya. — Van itt annál jobb is, a magunk termése.

Egy nagy kulacsot vett elő, maga húzott előbb belőle, aztán nekem nyújtotta.

— Honnan jönnek kelmetek? — kérdezvisszanyujtva a kulacsot.

— Innen Tolnából, — felelt az öcsés.

Ezzel ismét vége lett a beszédnek. Míg mi falatozunk, a hirtelen jött vihar éppen olyan gyorsan elvonult a Duna felé. Mihály bejött, hogy mehetünk. Neki adtam a korcsmai bort, s míg elkövetkeztem a két öregtől, kérdeztem:

— Hadd tudjam legalább, ki vendégtelt meg? Mondják meg kelmetek a becsületes nevéket.

— Az én nevem Kardos Mózes, ez meg az öcsém János. Egy órával fiatalabb nálam.

mint a hogy üldözte a minap az a kis állomásfőnök, meg a többi kis állomásfőnököcskék lisztiparunkat? Üldözik-e az osztrák ipart nálunk irásban és szóval, mágnások és demagógok, a községtanács urai és a Reichsrath sipoló, kornyikáló bölesei úgy, mint a hogy Ausztriában üldözik a magyar mezőgazdaságot?

A mit a saját iparunk védelmére tesszünk, azzal nem követtünk még el jogtalanságot. A szövetség ellen vétünk-e, ha azt akarjuk, hogy saját pénzünkön a magyar iparosok prosperáljanak? Nem. A kormány is támogatja a mozgalmat. De azért nem csorbult meg egy tisztességes osztrák iparos érdeke sem jogtalanul. A kormány sehohsem tiltotta meg az osztrák iparcikkék használatát. Csak támogatja a hazai ipar fejlődését azzal, hogy saját iparosaitól vesz, a hol azt teheti. „Kitiltásról”, „üldözésről”, „szereződésszegésről” szó sincs. Ha pedig a vám-szövetség, meg a viszonzosság szellemével ellenkezik az is, a mit eddig tettünk — patvarba akkor a szövetséggel, meg a viszonzossággal.

De az osztrákok vádjai hazugok is. Bár igaz volna, hogy *Magyarországon magánkörök, mágnások, iparosok és kereskedők intenzív agitációt fejtenek ki az osztrák iparcikkéknek a magyar piacról való kiszorítása tárgyában*. Ez sajnos, nem való. Epen ez az, a mi hiányzik nálunk. Intenzív agitáció? „Azt csakis az iparosok fejtik ki, a kiknek nem agitálni kellene, hanem jól és olcsón dolgozni”. A magánkörök olyan távol állnak az intenzív agitációtól, mint Bécs a jóakarattól. A mágnások kalapot Londonból hozatnak, ruhát Párisból, fehérneműt Bécsből. És ebben követik őket az uri osztály más tagjai. A magán körökből jómódu háziasszonyok néhány fillér árkülönbség miatt veszik a bécsi rongyot.

Epen az a baj tehát, hogy nem élünk teljes mértékben a mi igazunkkal, az önvédelem adta jogunkkal, mert még nem

ébredt fel a magyar nemzeti társadalom teljesen az ő apathiájából. De már közeleg a megtorlás ideje, a midőn teljes elégtételt veszünk az osztrák perfidia- és üldözésért. Utótt az óra, melyen talpra áll a magyar társadalom s az egész vonalom megindítja az osztrákok ellen a *közgazdasági szabadságharcot*, a mely — szent meggyőződésünk — ezuttal bizonyára nem fog *Világos*-hoz vezetni.

Tíz koronáért.

Arad, augusztus 10.

Az egész ország visszhangzik a magyar föld megvédelmezésére hívó jelszavaktól, mert minden magyar érzi, hogy ezen ország földje, melyért őseink annyi vért áldoztak, lassacskán kezd kisiklani lábaink alól. Epp ezért minden magyar embernek, legyen az bármilyen állásu vagy rangu, ha csak szikrája él benne a hazaszeretetnek, minden téren, minden eszközzel oda kellene törekednie, hogy a körülményeinek szerencsétlen alakulása folytán bajba kerülő polgártársnak, édes vérének kenyeret, otthont, életet adó földjét megvédelmezze és ne engedje elkótyavetyélni.

Sajnos, talán vérlázító, hogy édes hazánkban, a hol ma-holnap annyi lesz az egyesület, ahány az ember, még senkinek sem jutott eszébe olyan egyesület alakítása, mely a szegény vagy szerencsétlen magyar paraszt és kisbirtokos földjének megvédelmezését tűzné ki célul.

Pedig ez a legelső nemzeti érdekünk, mert ha az országban körültekintünk, mindenfelé azt látjuk, hogy minden nemzetiség erősen védi a hozzátartozóinak ingatlan vagyonaikat. Erdélyben az oláhok, szászok, a felvidéken a tót-ság, a délvídeken a szerbek és svábok egyre-másra szervezik a szövetkezeteket, alapítják a pénzüntézeteket, melyek egyik főcélja a hozzájuk tartozók földjének a megvédelmezése. Másrészt nincs Európában ország, még Törökországot se véve ki, ahol az emberek alól oly könnyedén, oly lelketlenül lehetne a földet kirántani, mint Magyarországon és ahol az em-

berek oly könnyelműen válnának meg az életet biztosító ingatlan, sziklaszilárd földtől.

Ezen nem segít semmiféle ködpáraként elfoszló külföldi dicsőség és pénzen csinált magasztalás. A mig bennünk az összetartás, a testvéri szeretet csak frázisokból, nagyhangu mondásokból fog állni, melytől minden magyar-nak fölkapik az álla, a nemzet jövőjén tűnődők arczedői nem simulhatnak el.

Ezek a gondolatok villantak meg agyunkban, midőn egyik pécsi lapban az itt következő árverési hirdetményt olvastuk:

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. *Darányi* Ferencz pécsi lakos végrehajtatónak *Tóth* Ferencz bodai lakos végrehajtatást szenvedő elleni *10 korona* tőkekövetelés és járulékjai iránti végrehajtatási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a szent-lőrinczi kir. járásbíróóság területén levő Boda község határában fekvő s a bodai 47. sz. betétben felvett A I. 1—2 sorsz. 4—5 hrsz. ingatlanoknak 53. sz. háznak *Tóth* Ferenczet illető 1/218-ad részére 10 kor. becsárban a bodai 157 számú betétben felvett A I. 1 sör. 11 ó. á. sz. háznak *Toth* Ferenczet illető fele részére 400 korona I. 2—5 8—20 sorsz. ingatlanoknak *Tóth* Ferenczet illető fele részére 1318 kor. 50 fill. becsárban, végül a bodai 540. sz. betétben felvett A I. 1—2 sorsz. ingatlanoknak 102 sz. háznak *Tóth* Ferenczet illető 1/182 részére 48 kor. becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi augusztus hó 24. napján d. e. 9 órákor Boda község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Ez a nagy bírósági, törvényszéki, járásbíró-sági, telekkönyvi eljárás történik tíz koronáért, rongyos öt pengőért és járulékjaiért, bélyeg, perköltségeikért, *Tóth* Ferencz ezért el fogja veszteni a házat, a földjét, édes otthonát.

Most, mikor az ország attól a lármától és dicsőségtől visszhangzik, melyet a magyar nemzeti pavillonnal Párisban arattak. (A költségén persze 10.000 szegény magyart lehetett volna a koldusbottól és földönfutástól megmenteni) bizony-bizony nem árt, ha komolyan

Mihály csodálkozásomra megszólalt.

— Aztán hová valók?

Az öreg megmondta.

— Hát maguk is a vásárra jönnek?

— Oda ám.

— No, Isten velünk — szóltam s Mihály is sietett, hogy előbb a kocsin legyen, mint én.

A lovak a meghűsült időben vígan ügettek tovább. A viharnek a homokos földön alig volt már más nyoma, mint a csillogó csöppek a fűszálakon. Ahol előbb az égzengés hangzott, most a pacsirta csicsereggett a szürkülő rozstábla felett.

Mihály egy negye lórai sebes hajtás után meglissitotta a lovakat. Elővette a pipáját, hogy rátoltsón. Szél ellen mentünk, nem akartam szögölni a keserű kapadományt, neki adtam hát az én zacskómat. Elgondolkozva töltögette, egyszer aztán megszólalt:

— Teéns uram.

— Nos?

— Mindig kérdezte a teéns ur, mért kaszállok úgy a lábammal. Hát most megmondom.

Lassan becsavargatta a zacskó száját, s mig hátranyújtotta, csöndesen mondta.

— Illaván tanultam.

— Gondoltam, — szaladt ki a számon.

Mihály nem törődött vele, hanem szokatlan bőbeszédűséggel folytatta.

— Ne ítéljen meg a teéns ur, ártatlanul ültem. Régen volt már, ha nem úgy volna is, megmondhatnám. De nem én öltem meg a Szijj Andrást, hanem két gazember, azok helyett ültem. Elmondom a teéns urnak az egész sort, ahogyan volt; nem akarom, hogy megítéljen.

Rágyujtott, aztán beszélt hidegvérrel.

— Csikósbojtár voltam akkor odalenn. Magam voltam otthon a kis bojtárral, mert a

gazda az öcscsével a kecskeméti vásárra ment. El találtam éjjel aludni, lódobogás ébresztett fel. A rézsisakos zsandárok jöttek rám. Nem ijedtem meg tőlük, mert éppen akkor semmi sem volt a rovásomon. Velük volt a Szijj András bojtárja, a Talált Istók is. A zsandárok engem közrekapáltak, Talált Istók körülfutotta a ménest, kiszakasztott belőle két csikót és odahajította hozzánk; csak azt mondta:

— Itt vannak.

En csak annyit értettem, hogy ezek a csikók nem a mieink és még az este nem voltak itt. Hogy hogyan kerültek ide, nem is álmodtam. De nem is kérdezték én tőlem, hanem vasravertek, aztán vittek a vármegyére. Nem nagyon félttem, egyrészt mert nem én loptam, meg aztán két csikó nem a világ. Ott benn tudtam meg aztán, hogy nemcsak a két csikóról van szó, hanem a Szijj András életéről is. Üldözte a lókötokeket, bizonyosan meg is ismerte őket, azok meg agyonverték. A csikókat meg, hogy a gyanut rám hársítsák, odaterelték a ménesbe.

Bolond állapot volt, de így volt. Szorult a kötél a nyakam körül, de nem is gondoltam, hogy ki miatt. Hogy ott künn tudják, azt gyanítottam, de azt is tudtam, hogy a német meg nem tudja. Csak az nem értettem, hogy ha én nem, hát a kutyák hogyan nem vették észre, mikor a csikókat a ménesre verték? Nem tudtam mást, csak tagadni. Utoljára is nem kötöttek föl, csak tizenkét esztendő taptam, mivel hogy nem látott senki.

Letömködté ujjával pipájában a hamut, úgy beszélt tovább.

— Hét esztendő mulva tudtam meg a Kulancs Pétertől, hogy kik helyett ülök. Az én gazdám meg az öcsce jöttek vissza éjszaka a

csikóért, azok otották ki a Szijj András gyerityáját. Most már értettem, hogy a kutyák mért nem bántották őket. Nem szóltam semmit, tudtam, hogy ugyse tudnám rájuk bizonyítani. Hanem megfogadtam, hogy csak kerüljek ki, a Szijj András után küldöm őket. Csak hogy akkorra úgy eltűntek a vidékről, hogy husz esztendeig hiába kerestem őket, nem találtam.

Elhallgatott, csak nagysokára tetete hozzá:

— Hanem most megtaláltam.

Kiverte a pipáját s mig a hamut kiszórta a kocsiból, hátrafordult és úgy mondta:

— Azt még nem is mondtam, hogyan hivták a gazdám? Kardos Mózes volt a neve, az öcscsének meg Kardos János.

— Mit, csak nem azt akarja mondani, hogy az a két csárdabeli ember!? — kérdeztem meglepetve.

— Eppen hogy azok.

Kurtára fogta a gyepőlőszárat s még hátra dörmögte:

— Hát csak azért mondtam el, hogy aztán meg ne ítéljen a teéns ur.

Azzal nekiindította a lovakat s gyorsan hajtott tovább. Nem tudtam, mit gondoljak a beszédéről; de nem akartam hinni, hogy az a két becsületes képű jámbor ember gyilkos volna. Azonban nem sok időm volt a tűnődésre. Hamar kiértünk az országuttra s ott közel a városhoz egymást érte a sok szekér és vásárra hajtott marha, ami elvonta a figyelmemet. Bann a városban meg elfeledkeztem az egészről.

Dolgomra mentem és aznap nem láttam Mihályt. Másnap reggel szükségem lett volna rá. Mikor kerestem, egy idegen kocsi azt mondta, hogy még tegnap, alighogy megjöttünk, órá bizta a lovakat, azóta nem látta.

gondolkodunk azon, vajjon a szegény magyar paraszt és kisbirtokos, véres verejtékkel szerzett földjének elköttyavetyeléséből befolyt fillérekből illik-e, szabad-e vétkezés nélkül kimenni a világ nagy piaczára Párisba és ott hiuságos, a nagy urak, a burokban születettek dicsőségét és — nagyságát fitogtatni.

A szegény, a földhöz ragadt magyart, a Tóth Ferenczeket kell oda kivinni, hadd lássa a világ, mily könnyelmű a magyar! Ha egyszer valamelyik világsokadalmon jól kinevetnek bennünket, talán észre térünk és belátjuk, hogy okosabb dolgokat is csinálhatnánk, mint hogy pénzünket arra költjük, hogy bennünket magasztaljanak, mialatt véreink, törvényeink, intézményeink gyatrasága, erkölcsi felfogásunk hitványsága, nemzeti öntudatunk és összetartásunk lazasága miatt ezrével züllebenek el és vesznek a kezeikbe vándorbotot.

TÁVIRATOK.

A transzváli háboru.

London, augusztus 10. (Saj. tud. táv.) A *Daily News* jelenti Pretóriából tegnapi kelettel: összeesküvést fedeztek fel, a melynek az volt a célja, hogy a Pretóriában lévő összes angol tisztet megöljék és *Roberts* tábornagyot elfogják. Tíz összeesküvőt letartóztattak.

Karlista-mozgolódás.

Madrid, augusztus 10. (Saj. tud. táv.) Placentiában több embert letartóztattak, mert fegyvert találtak náluk. A tartományokban mozognak a karlisták.

A pestis.

Konstantinápoly, aug. 10. (Saj. tud. táv.) A szmirnai provenienciákra elrendelt tiznapos vesztegzárt 48 órára szállították le, az egyiptomi partvidéki városokból érkező provenienciákra nézve pedig Alexandria és Port-Said kivételével megszüntették a vesztegzárt.

Még rá sem értem boszankodni, mikor egy törvényszolga jött hozzám, hogy a vizsgálóbíró hivat.

Künn az utcán hallottam aztán, amint a vásárosok ijedten beszéltek, hogy megöltek két embert. Eszembe jutott a Mihály tegnapi beszéde, meg a rejtélyes távolléte, s rosszat sejtve siettem a bíróhoz. És nem csalódtam.

— Azért kérettem ispán urat, — szólta a bíró, — hogy egy gyilkos van itt, aki azt állítja, hogy az ön kocsisa és önnel akar beszélni.

Mig Mihályt bevezették, elmondta, hogy korán reggel az ágyából verette föl, mikor még nem is tudott a gyilkosságról. Önként jelentkezett, hogy meg ne előzzék. Tegnap meglette a két embert, hogy hova szállnak, s úgy szurta agyon őket, amint aludtak a korcsmaféltszer alatt.

Mihály lépett be. Az arcán semmi izgatottság, csak az a dacos nyugalom, ami rendesen.

— Hogy tudott ilyen szörnyűséget elkövetni! — kiáltottam rá.

— Ne ítéljen meg a teéns ur, még egyszer kérem. Azért mondtam el tegnap, amit mondtam.

— De hisz ez rettenetes!

— Tartoztam vele, uram! Megszolgáltam én ezért helyettük régen. Ne haragudjék a teéns ur, így kellett ennek lenni. Ott a csárdában azért nem tettem, mert nem akartam a teéns urat belekeverni. Most csak arra kérem, mondja meg otthon a tisztartó urnak, az tudja az én sorsomat, — mondja meg neki, hogy leszámoltam a Kardosokkal. Most már kvitt vagyok velük.

A rémuralom újra kitört.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 10.

A kínai zavargásban, a mely forradalmi jellegéből lassanként veszíteni kezdett, most újabb fordulat állott be. Az öldöklő véres harc úgy folyik a menyei birodalomban, hogy ismét reá illik a rémuralom elnevezés. *Tuan* herceg, a véres napok zsarnoki hőse, az anyacsászárnéval egyetértve fogott hozzá ismét rémes munkájához s Kína békés elemei törvénytelenül és kegyetlen módon meggyilkoltatnak. A csunglijámenből is végleg kikapusztulnak a béke barátai. Megint lefejezték tagjai közül hármat, a miért a kivégeztetések ellen óvást emeltek.

Tekintve ezt a fordulatot, most már szinte kétségtelen, hogy ha Kinában még vannak is európaiak életben s a követek némelyike még sértetlen is, nem tudni, mikor kerülnek a fékevesztett, dühöngő tömeg kezére.

Ma érkezett távirataink a következők:

Pétervár, augusztus 10.

A vezérkar a következő jelentéseket kapta: Szolgálatmentes kozákok. a kik azt a parancsot kapták, hogy az Argung folyó jobbpartjáról kergessék el a kínaiakat, elfogtak egy kínai tábornokot, öt tisztet és 59 katonát. Kilusztajevszki-kozákok a Khailar folyó mellett fegyveres mongol bandára akadtak, a mely azonban kis csatározás után elfutott. A kozákok öt lovat, 50 marhát, iratokat és vasuti szereket ejtettek zsákmányul. A szibériai vasutat Cseliabinszktől a Baikál-tóig és Transzbaikáliában Miszovája állomástól Szrjetenszkig megnyitották és átadták a forgalomnak. Az előbbi vonal hossza 3047, az utóbbié 1034 vereszt.

Róma, augusztus 10.

A *Morningpost* jelentése szerint Sir Robert Hart-tól július 27-én kelt távirat érkezett Londonba, a mely ezekkel a szavakkal kezdődik: *Szerencsésen életemben vagyok még.*

A távirathból kitűnik, hogy a vámigazgatást még Hart kezeli.

London, augusztus 10.

Li-Hung-Csangot az utóbbi napok izgalmai nagyon megviselték, úgy, hogy komolyan megbetegedett. A konzulok előtt kijelentette, hogy ragaszkodik a békéhez, de ha az európai hatalmasságok dülőre akarnak jutni, a keresztény missziókat föltétlenül el kell Kinából távolítani. Meggyőződése, hogy míg a téritők el nem hagyják az országot, az izgatók nem tángitanak és könnyű szerrel szíthatják tovább a forradalmat.

London, augusztus 10.

Sanghajból érkezett jelentések szerint Pekingben a rémuralom újra kitört teljes mértékben. Az anya császárné, a ki ujjában ismét szerepelni kezdett, a császárnak nyilvánított *Tuan* herceggel egyetértve üldözik mindazokat a kínaiakat, a kik nem tartanak a boxerekkel. *Mindenkit, a ki idegenbarát hírében áll, halálra üldöznek.*

London, augusztus 10.

A rémuralomnak már számos újabb áldozata van. Egy volt kínai követet minden ítélet nélkül vesztőhelyre harcoltak és lefejezték. A csunglijámen három tagja rosszalását fejezte ki a törvénytelen eljárás fölött, mire a lázadók. a kik az anya császárné és *Tuan* herceg pártfogására támaszkodnak, elfogták mind a hármat és őket is lefejezték.

London, augusztus 10.

Csifu-ból érkező jelentés szerint Tien-csin től délkeletre hatalmas kínai hadsereg közeledik, a mely nemsokára hozzáfog a várost fölmentő munkálatokhoz.

Olaszország gyásza.

(Kegyeletsértő püspök.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 10.

A római Pantheonban nagy gyászünepséggel adták meg tegnap az utolsó tisztességet a királyi halottnak. Koronás főhöz méltó fényvel vitték be volt székvarosának utcáin a szerencsétlen *re galantuomo* koporsóját s ott fekszik most Itália elmúlt nagyjai mellett, virágok özőnében.

A mély gyász hangulatát izgalmas, kellemetlen epizód zavarta meg, melyet a párizsi püspök idézett elő azzal, hogy nem akarta a királynak megadni a megillető halotti tisztességet: a gyászlobogót és harangzugást.

Erről az incidensről s Olaszország szomorú eseményeiről a következő távirati értesüléseket vettük:

Róma, augusztus 10.

A temetésnek volt egy kellemetlen epizódja is: a párizsi püspök magzavarta az általános mély gyász csendjét. *Nem akarta palotája árbozára fölhuzni a gyászlobogót, sőt harangoztatni is vonakodott.* A tömeg azonban hangosan követelte a zászló föltüzését s minthogy a püspök nem tángított, egy csomó fiatalember karhatalommal kitűzte a lobogót. Egy másik csapat a templom elé vonult, lakatossal kinyitatták az ajtót, fölmentek a toronyba és hosszú ideig húzták a harangot.

Róma, augusztus 10.

Margit, az özvegy királyné a napokban Velenczébe érkezik. Ott fogja tölteni gyászának első heteit.

Róma, augusztus 10.

A király gyilkosának bünpöre nemsokára befejeződik. E hó 29-én lesz a végtárgyalás. a mely előreláthatólag csak egy napig fog tartani.

A magyar ipar mellett.

— Az igazságügyminiszter rendelete. —

Arad, augusztus 10.

Az aradi kir. törvényszék és a kir. ügyészség fontos rendeletet kapott *Plósz* Sándor igazságügyminisztertől. Ez a rendelet a magyar iparpártolására hívja föl a bíróságokat és az ügyészségeket.

Kiváló fontosságot kölcsönöz ennek a rendeletnek az, hogy nemcsak a magyar, de különösen a helyi ipar támogatását ajánlja a bíróságok és az ügyészség figyelmébe. *Darányi* Ignác fölmívelésügyi miniszter és *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszter után, most *Plósz* Sándor igazságügyi miniszter intézett rendeletet az alája rendelt hatóságokhoz, amelyben meghagyja, hogy hivatalos szükségleteik beszerzésénél mindenkor a magyar s a helyi ipar termékeit vegyék figyelembe s az előforduló munkálatoknál a helyi iparos-osztályt és helyi munkásokat vegyék igénybe.

A rendelet tartalmát a következőkben ismertetjük:

A munkák csak olyan egyénnek adhatók vállalatba, a ki az illető ipar önálló gyakorlására az iptörvény értelmében jogosultsággal bír. A mennyiben a hatóság erről nem tudna, a jogosítvány igazolása követe-

lendő. Akárminemű munkák vállalatba adásánál mindenkor ki kell kötni, hogy a vállalkozó a munkáknál csak hazai és pedig helybeli munkásokat alkalmazhat és csakis hazai anyagokat használhat fel. A vállalat tárgyait pedig csakis hazai forrásból szerezhetheti be, a mit kétség esetén kívánatra megfelelően igazolni tartozik. A mennyiben esetleg olyan anyagok volnának szállítandók, a melyek hazai forrásokból be nem szerezhetők, a külföldi anyagok és gyártmányok szállítására az engedély kimerítően indokolva, mindig az igazságügyminisztertől kell kérni. A munkának magánalku mellett leendő kiadása céljából a helybeli, esetleg a környékbeli megbízhatóbb szakiparosok ajánlattételre rövid uton mindenkor felszólítandók s a munkák teljesítésével az bizandó meg, aki viszonylag legolcsóbb árak mellett legtöbb biztosítékot nyújt arra, hogy azokat kifogástalanul hajtja végre. Az ajánlattevők ajánlataikat szintén rövid uton szóbelileg tehetik meg.

Ebből a rendeletről nyilvánvaló, hogy az osztrák részről a magyar ipar ellen indított agitációtól nem ijedt meg a magyar kormány. Ellenkezőleg most nagyobb buzgalommal lát hozzá, hogy a magyar ipart hatáskörében segítse. Az pedig a vidéki iparosok panaszait is részben meg fogja szüntetni, hogy a miniszter az előforduló munkálatoknál a helyi iparosztály és helyi munkások igénybevételét hangoztatja.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Szinitanoda, operette.
Vasárnap: Délután: Sötét titok, szimű. Este: A szinitanoda, operette.
Hétfő: Szünet.

* **Dálnoki dramolettje a szegedi színházban**
A Sz. H. írja: Még messze van ugyan az az idő, mikor a mi elhagyatott színházunk kapui megnyílnak a hazatérő szintársulat előtt, de odaát Vásárhelyen már erősen dolgozik az igazgató a téli évad előkészítésén. A direktor már azt is elhatározta, hogy mi lesz a megnyitó-előadás programja. E szerint a szintársulat ismét opera-előadással kezdi meg a szezont. Az énekes személyzet Leoncavalló remek operáját, a *Bajazzo*-kat adja elő, amire már most nagyban készülnek a vásárhelyi arénában. Az opera mellett még egy dramolett is szerepel a megnyitó előadás műsorán. Előadják ugyanis *Dálnoki* Nagy Lajosnak, Arad vármegye alispánjának egy felvonásos darabját *A harag* című dramolettet. Ilyenformán a közönség egy estén együtt láthatja majd csaknem az egész szintársulatot. *A harag* premierjén, mint hírlík, maga a szerző is jelen lesz.

* **Rodans a nyári színház artista vendége**
ma délután érkezett meg. Holnap délelőtt mutatja be ügyességét a szintársulat próbáján, este pedig *A szinitanoda* előadása után lép fel. Mutatványai nagy részéhez megfelelő villamos fényhatás kell, melyhez saját gépei vannak Rodansnak, aki Aradra Breslauból jött. Rodansnak mutatványaiban felesége is segít, ki mint Atlas, hatalmas gömböt tart vállán. Ebből emelkedik ki villamos fényugaraiban Rodans, hogy azután az akrobaták néhány kiváló mutatványával mulattassa a közönséget.

* **Szintársulatunk szervezkedése.** *Krecsányi* Ignác szegedi szinigazgató már készül a téli szezonnra, *Bejcziné*-Répási Gusztit szubrett szerepekre szerződtette. Viszont *Berki* Ferencz, a társulat apaszínésze megválni készül a társulattól. Helyét *Bartos* Gyulával tölti be *Krecsányi*.

Egy magyar család veszedelme Kinában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 10.

Az egész országban, különösen az alföldön ismerős, előkelő magyar családot fenyeget most háborus veszedelem Kinában, a boxerek fehér-ellenes lázadása következtében. A Kinában élő uri családnak Szegeden is rokonsága van, amely most aggódva várja az újabb kínai híreket, mivel az uri család tagnap óta minden valószínűség szerint boxer-ostrom veszedelmében forog.

Tegnap este hozta meg a táviró Kinából azt a hírt, hogy a lázadó sárgák forrongása már Dél-Kinára is kiterjedt s ott *Csing-Kang* városát a boxerek ostrom alá fogták. Ezen városban él mint fővámigazgató *Faragó* Ödön, aki a Szegedről elszármozott néhai *Zsarkó* zentai közjegyzőnek a leányát, *Zsarkó* Hajnal-két vette feleségül.

A boxer-ostromba került *Fragóéktól* május 19-ikén érkezett az utolsó levél Kinából Magyarországra, *Salamon* Dezső zentai közjegyzőhöz, *Faragó* sógorához, s azóta semmi életjelt sem adtak magukról.

Már ez utolsó levelökben kifejezik aggodalmukat helyzetük felől. A levélben, melynek tartalmát egy szegedi rokon családdal ismertettek, írták már, hogy Dél-Kinában is lázongás tünetei nyilvánulnak, a *boxerek fölkelése mundegeyre nagyobb veszedelemmel terjed*, úgy, hogy egész sereg tanyázik a város körül. Aggodalommal szól a levél továbbá, hogy bizonytalan a jövő, nem tudja a család, mi lesz a sorsa. Menekülnie kell-e?

E levél vétele óta semmi hír nincs felőlük. A rokonok ezért most azon aggódnak, hogy a boxer előrenyomulás következtében valami nagyobb veszedelem fenyegeti *Faragóékat*.

A fővámigazgató nejével él kint *Csing-Kangban*, mert két kis gyermeküket londoni nevelőintézetben taníttatják. *Faragóék* dúsgazdag emberek, mert évente 50.000 taei jövedelmük van.

A burok és öt kis magyar diák.

— Afrikába indult tanulók. —

Arad, augusztus 10.

Öt felsőbb iskolába járó diák a múlt vasárnap Ó-Becséről világgá ment, azzal a vitézi utitervvel, hogy meg se állnak Afrikáig, annak is Transzvál országáig, ahol majd a buroknak segítenek. De a kis burbarát magyarokat Budapesten feltartóztatták.

A diák ifjak a krajcáros ujságok révén fegyelemmel kísérték az angol-bur háboru esélyeit és égett bennük a vágy, hogy a szegény burok segélyére mehetnének. Beszéltek is róla ifjai lelkesedéssel, forró vágyakozással, de az utra való pénz nagyon lassan gyűlt. Mert gyűjtöttek erre. De a véletlen segítségükre volt. Egyik társuk, *Varnyu* Károly egyszerre csak pénzt kapott a kezeihez.

Ugy történt a dolog, hogy *Varnyu* Ignác gazda, aki a Lugos melletti erdőirtásból a kincstártól nagyobb birtokot vásárolt, megbizta fiát, aki a felsőkereskedelmi második osztályát végezte, hogy az óbecsei takarékpénztárban elhelyezett 4000 koronát felvegye és azzal utazzon Lugosra és ott a kincstári hivatalnál az esedékes vételár-részletet fizesse le. Az öreg *Varnyu* kimélni akarta magát az uttól és teljesen megbizott, immár 18 éves fiában, aki mellé az öcscsét is adta.

De a fiatal *Varnyu*, kezében a betéti könyv-

vel, a társaira és kedvencz tervökre gondolt: ki a burok honába!

Összehívta társait, akik a következők: *Hegedüs* Lajos, 6. polg. oszt. végzett tanuló, *Barna* J. 5. polg. o. tanuló, *Bruder* Lajos tanítóképezdész és *Varnyu* testvéröccse, aki szintén polgárba jár. Öten megbeszélték a tervet, ki-ki magához vette a szükségeseket, kis pénzét és az első vonattal utra keltek. De nem Lugos felé, ahova az öreg *Varnyu* küldte őket, hanem a fővárosba, hogy onnan tovább utazzanak Afrikába.

A szülők előbb nem tudták, hogy hova lettek a fiuk, csak mikor egyik is, másik is kapott Budapestről levelet, amelyben bucsuznak és jelzik, hogy ők a tenger felé tartanak amint kézhez kapják a külföldi utlevelet. *Hegedüs*, aki *Vissy* Károly kir. közjegyző irodájában dijnokoskodott, főnökének is írt, megköszöni jó indulatát és leköszön tisztességgel állásáról.

A szülők közül, természetesen a legnagyobb vesztes, a *Varnyu* család, sietett a rendőrségre, hogy a négyezer koronának legalább megmenthető részét megmentse. Sürgönyöztek is a fővárosi rendőrségnek, hogy az öt fiatal világjárót csipjék el s ha nem késő, akadályozzák meg a külföldi utlevél kiadását.

A rendőrség maga elé hívatta az elsőszökött többi fiu szüleit is, de — és ez érdekes — azok egyike sem kívánta a gyerekek visszatoloncolását, félve a költségektől, mert mind szegény iparos. Erre az öreg *Varnyu* is oda nyilatkozott, hogy üsse kő! Ő sem költ és keres, ha Budapesten már nem bírják őket elcsipni, ám hadd menjenek utjukon, ő nem keresteti tovább őket.

A szülők kihallgatásakor kitudódott, hogy a fiuk többször hangoztatták a kivándorlási vágyat, sőt *Hegedüs* a dijnoksága mellett e célra 160 koronát gyűjtött össze és azt magával is vitte. Hogy készültek erre, mutatja az is, hogy belföldi passzust már hetekkel előbb valamennyien váltottak, sőt levelezésben állottak az egyik hollandi kikötővel, hogy miként juthatnának Dél-Afrikába a burokhoz.

A kis burbarát magyar diákok utiprogramját azonban a budapesti rendőrség mégis megzavarta. Tegnap elcsipték a kis vitéz *Robinzonokat* és a pénz nagyrészét is megtalálták náluk. Ma kísérték haza a kis burbarátokat Ó-Becsére, ahol bizonyára a szülők kellő óváczióval üdvözlik őket.

Ítélethirdetés az utcán.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 10.

Páratlanul érdekesen végződő tárgyalás folyt le ma délelőtt a budapesti büntető járásbírósnál. Nem a tárgyalásra kerülő eset volt valami szokatlanul különleges, hanem a helyzet, a melybe a bíró került, mikor a vádlottat kihallgatta s az ítéletet kihirdette előtte. *A nyílt utcán*, a járókelők előtt történtek ezek az aktusok, kellő szabály szerint, a jegyző és ügyészi megbízott jelenlétében. Mikor pedig az ítélet kihirdetésére került a sor, a kellő tiszteletet is megadták: valamennyien levették kalapjukat.

Az érdekes tárgyalás részletei ezek:

A vádlott egy öreg nyomorék koldus, *Schuller* István, ki a múlt év december havában benn feküdt a *Rokus* kórházban. A kórteremben egy éjjel meglopta a szomszédját, *Gombos* István kovácslegényt. A vánkos alól lopta el ennek 1 frt 50 krt tartalmazó pénztárcáját. A lopás mindjárt másnap kiderült s

Schuller Istvánt lopás vétsége miatt kellett felelősségre vonni.

Ebben az ügyben volt ma a végtárgyalás a járásbíró előtt. A nyomorék vádlottat tolókoszin vitték a törvénykezési palota Markó-utcza bejáró ajtaja elé. Bevinni az épületbe s a tárgyalóterembe nem lehetett. Szilva Géza László bíró erre jegyzőjével és Venczel Árpád dr. ügyészi megbízottal együtt kénytelen volt kimenni a kapu elé, hogy kihallgathassa a lopással vádolt nyomorék embert. A kihallgatás mindössze néhány percig tartott, mert a kocsiban ülő vádlott töredelmesen beismerte tettét.

Szilva László bíró erre nyomban meg is hozta az ítéletet, amelyet kalaplevéve a szabad ég alatt az utcán hirdetett ki a vádlott előtt. Az ítélet mindössze egy forint pénzbüntetéssel sújtotta Schullert.

A vádlott megnyugvással vette ezt tudomásul s nyomban le is fizette az egy forintot.

Ezzel véget ért a különös tárgyalás, melynek hamarosan nagy hallgató közönsége akadt ott az utcán.

Sikkasztó királyi főmérnök.

— Vasvármegye szenzációja. —

Arad, augusztus 10.

Vasvármegye közigazgatási bizottsága — mint azt már egy táviratunk jelezte — Reiszig Ede főispán elnökle alatt tartott ülésén Zoltán Győző királyi főmérnök ellensikkasztás miatt a fegyelmi eljárást elrendelte sőt állásától felfüggesztette. A szenzációt keltett határozat előzményei ezek:

Zoltán Győző királyi főmérnök a vasvármegyei államépítészeti hivatal főnöke július 10-től augusztus 10-ig terjedő szabadságidőt élvezett, s ezen időnek nagyrészt a családjával együtt a gardói tengeri fürdőben töltötte.

Ezen idő alatt Frank Ármin királyi mérnök, a hivatal helyettes vezetője, többrendbeli szabálytalanságot észlelt azon 2500 ferintnyi költségelölő elszámolása körül, mely összeget a vármegye, elszámolás kötelezettsége mellett, a 200 koronát meg nem haladó építkezések költségeinek fedezésére állandóan az államépítészeti hivatal főnökének rendelkezésére bocsát.

A hivatal vezető mérnök azt észlelte, hogy már előzőleg kifizetett tételek ujabban felszámítvák és azoknak kifizetése nyugtákkal van igazolva.

Frank tapasztalásainak eleinte nem tulajdonított tragikus jelleget, s azt hitte, hogy tévedésről, számadási hibáról van szó, s ugyanazért levélben fordult az időközben már Budapestre visszerkezett főmérnökhöz, hogy az általa észlelt hibákra nézve felvilágosítást adjon.

Időközben mindig több adat halmozódott össze s megérkezett a főmérnök levele is, amelyben állítólag kétségbeesve kéri Frank mérnököt, hogy járuljon az ügy eltussolásához, mert ő a sikkasztott pénzeket szegény beteg leányának orvoslására fordította. Együttal biztosítja levelében kollegáját, hogy, ha az ügy elsimitását kieszközli: akkor egy-két hónap múlva áthelyeztetni magát s az ő előmenetelén befolyásos ismerőseinek segítségével erőlyesen fog munkálkodni.

Erre a levélre Frank azzal válaszolt, hogy azonnal jelentést tett az alispáni hivatalnál s az ügy ezzel a hivatalos vizsgálat stádiumába került.

E vizsgálat eredménye az, hogy a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén Károlyi Antal dr. alispán bejelentette, hogy a főmérnök sikkasztott. A főispán ezután bejelentette, hogy

mihelyt a sikkasztásról értesült, azonnal kimutatást állítottatott össze az államépítészeti hivatalnál létező adatokból az összes aggályos tételeket illetőleg. Ezen munkálatokból az látszik kitűnni, hogy a visszaélések már 1898-ban kezdődnek. Az aggályos tételek száma 36. A kormányának az esetről azonnal jelentést tett.

Bárdossy László dr. királyi ügyész ezeket mondotta:

A nyugták meghamisítása és az összegek kétszeres elszámolása kétségtelen tény, s épp azért nem is fegyelmi vétség, hanem hivatali sikkasztás büntetvények esete forog fenn. Indítványozom, hogy az iratok az ügyészséghez a bűnvizsgálat megindítása s esetleg a vádlott főmérnök letartóztatása végett azonnal áttétesenek.

A bizottság elrendelte a fegyelmi vizsgálatot. A főfüggesztett Zoltán főmérnök még most a tenger mellett fürdőzik.

Zoltán vagyoni viszonyai rendezettek voltak. Böke Gyula egyetemi tanár leányát vette nőül s állítólag jelentékeny vagyon néz családjára. Azelőtt a Tarnóczy-féle szivattyu-gyár igazgatója volt.

Életmódja nem mondható pazarnak, 4—5 ezer forintnyi jövedelmével állott összhangzásban. S ezért senki sem tudja magának megmagyarázni, hogy miért sikkasztott az a szerencsétlen ember.

HIREK.

— Szilágy József halála. Az elhunyt Szilágy József koronaórt szombaton helyezik örök nyugalomra Zsitva-Ujfalun. Az elhunyt családjához halomszóra érkeznek a részvétlávratok. Így többek között Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter, Lobkovitz herceg hadtestparancsnok és Schlauch Lőrincz biboros fejezték ki ma sürgönyileg mély részvétüket. A kormány nevében Gromon Dezső honvédelmi miniszteri államtitkár fog koszorút helyezni a ravatalra, Bánffy Dezső báró személyesen vesz részt a temetésen.

— Az esztergomi ünnepségek. Vasvári Kólos hercegprimás Esztergomba érkezett és az ünnepi készülődésekről jelentést tétetett. A főkáptalan tagjai méltóságos czímet kaptak. Ezután minden esztergomi kanonok oly rangot nyer, melylyel együtt jár a méltóságos czím.

— A haldokló püspök. Steiner püspök állapota változatlanul rossz. Tüdővizenyő lépett fel s a halál minden pillanatban bekövetkezhetik. A beteg püspöknek a következő táviratban küldték a pápa áldását:

Ó szentsége mélyen fájjalja Steiner Fülöp székesfehérvári püspöknek betegségét s neki lelke mélyéből áldását küldi. Legfőbb óhaja, hogy a kitünő főpap kigyógyuljon.

Rampolla, bibornok.

Klotild főhercegnő és számosan küldtek részvét sürgönyöket.

— A hercegprimás elutazása. Vasváry Kólos bibornok hercegprimás, dr. Kohl Medárd pápai prelátus kíséretében tegnap este fél 9 órakor Balaton-Füredről Budapestre érkezett és innen ma reggel 8 órakor a gyorsvonaton Esztergomba utazott.

— A tapolczai képviselőválasztás, mint tudósítónk telegrafálja, e hó 14-én lesz. A kerületben eddig a néppárti Abafy Emil az egyedüli jelölt.

— Ötven éve. Most van ötvenedik évfordulója ama szomorú emlékü napnak, melyen Graber muszka generális Losonczot fegyvertáta. Azért érte a várost ez a szörnyű ítélet, mert 1849. augusztus 8-án két nemzetőr a losonczyi korona-kávéházban meggyilkolta Petrovskij herceg dzsidás századost és két tisztjét. A tiszteket egy Fáy Zsuzsi nevű kofa

megfosztotta a ruháiktól, úgy temették el őket az árokban, Graber generális úgy állott boszút, hogy két cserkesz-ezrednek szabad prédára adta Losonczot s miután azok mindentől kifosztották, nyolcz helyen üszköt dobott a házakra. A két nemzetőrt és Fabry Zsuzsit az oroszok sirjához vitette a tábornok, s kényszerítette őket, hogy tiz körmükkel ássák ki a három halottat.

— Hidfelavatás a Margitszigeten. A margitszigeti új hidat, mint tudósítónk ávirata jelenti, e hó 19-én fogják felavatni nagy ünnepségek mellett. Jelen lesznek József főherceg, Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter és számos országos képviselő.

— A lövészek és a király születésnapja. A budapesti lövészek ő Felsége 70-ik születésnapját fényes ünnepség keretében fogják megünnepelni. Hathalmi Ferencz tervei szerint az összes lövésztalagok és meghívott hatóságok jelenlétében fehér ruhába öltözött leányok megkoszorúzzák ő Felsége mellszobrát, amely eseményt fényképekben örökítik meg és a képekkel a lövölde termeit fogják földiszíteni. Az ünnepséget három napra, augusztus 18, 19 és 20-ra tervezik.

— Magyar vivó diadala. A párisi nemzetközi diákkongresszussal kapcsolatban tegnap délelőtt St.-Germainben nemzetközi diákvivóverseny volt. A vivóversenyen, mint Párisból táviratozzák, magyar diák nyerte el az első díjat, a nagy aranyérmét. A vivóverseny győztese Rajcsányi Gyula budapesti egyetemi hallgató.

— A zugligeti katasztrófa. A június hó 4-én történt zugligeti villamos vasuti szerencsétlenség ügyében a büntető törvényszék Tamás István kocsivezető, Barta Jenő kalauz és Unger Szilárd kocsirendező ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége czímén folyamatba tett bünyügyi eljárást beszüntette, mert kiderült, hogy semmi részük sem volt a szerencsétlenség előidézésében s hogy szolgálatakat a szabályoknak megfelelőleg teljesítették.

— Bolyongó zengeráj. A Szegedről kiülő zengeráj, „nem leli nonját e hazában.“ Szegedről távozván folytatta vándorutját és Nagy-Becskereken telepedett le, a hol tegnap este megtartotta első előadását. Balsorsa azonban itt is utolérte. A város ifjusága elhatározta, hogy mindent elkövet, csak hogy Becskerekről is elkergessék a zengerájt. Egy 50 fiatal emberből álló csapat bevonult az előadásra és hatalmas tüntetésbe akartak fogni, de a városnak jelen volt főkapitánya közbelépett és szép szóval kérlelte az ifjakat, hogy ne csináljanak botrányt. Az ifjuság vezetői kijelentették, hogy ők szívesen abbahagyják a tüntetést, de csak akkor, ha a főkapitány megvonja a további előadásokra való engedélyt, de ha csak még egy előadást is próbálnának, akkor tüntetésökkel meg fogják akadályozni annak megtartását. A főkapitány erre megígérte, hogy gondja lesz rá, hogy több előadás ne legyen. Az ifjuság erre az ígéretre otthagya az orfeumot, a mely csakugyan nem kapott engedélyt több előadásra és kénytelen volt fölszedni sátorfáját, aztán Becskereket is otthagyni. Vajon még ezután is próbálkoznak valahol?

— Az alkirály felelős. Egy vidéki heti (nem élcz) lap vezércikkéből vesszük át ezeket a megkapó sorokat:

A követek sorsa.

Li-Hung-Csang ő felségéhez, a sárga birodalom királyához volna néhány szavunk. A hatalmak úgy látszik mindenáron ki akarják vonni magukat ama kötelezettség alól, hogy ezt az ősz urat felelősségre vonják a követekért. (Mert mint egy bizalmas privát telegrammunk jelenti Pekingből, a követek egyszálig elveszték a vérfürdőben.) Hát azt kérjük mi tisztelt Li-Hung-Csang ur, hajlandó-e olyan elégtételt szolgáltatni a kiontott európai vért, amelyet egy büszke uralkodó

megsértett nemzetnek szolgáltathat? Elvárjuk, hogy az ön otromba kulijait meg, mandarinjait lejjebb gomboltatja egy fejjel, mert az, már tessék elhinni, még sem járja, hogy ezek a neveletlen, som-szemü firmák szemébe köpjének (és pedig véreset) Európának.

Azt hiszszük, hogy Li-hung-Csang, aki azóta a cikkelyt nyilván elolvasta, ezekután meg fogja tenni a legsietősebb lépéseket arra, hogy a hatalmakat (s köztük ezt a vidéki nagyhatalmat) végképp kiengesztelje.

— **Az öngyilkos nadragja.** A fővárosi Erzsébet-köri fürdőbe egy fiatal ember követett el öngyilkosságot a napokban. Átlőtt fejjel talált rá a fürdő személyzete. Megindították a nyomozást kiléte után, de az eredményre nem vezetett. Semmiféle irást nem találtak nála, amelyből a kilétét meg lehetett volna tudni. Az öngyilkos nadragján azonban, amint a szabók jelezni szokták, felírást láttak, mely irányt adott a nyomozásnak. „Schäffer Henrik Arad”, ez volt ott leolvasható, mire az esetről értesítették az aradi rendőrséget s az öngyilkos arczképét is megküldték. A kép után, melyet lösehtől eléktelenített fejjel fekvő halottról vettek fel, az öngyilkos 25—30 évesnek látszik. Schäffer Henrik szabódok bemutatta a rendőség az arczképet, de az nem ismerte fel.

— **A monzai vaskorona.** Tegnap Umberto király temetése napján, nagy szerepe volt Rómában az őrségi lombardiai vaskoronának, amelyet ez alkalommal Monzából Rómába vitettek. A vaskorona, mely legutóbb 1878-ban, II. Viktor Emánuel temetésén jelent meg Rómában, vaskarikából áll, amelyet állítólag a Megváltó keresztjének egyik szögéből kovácsoltak. A karikat, a bizánczi koronák formájában, drágakövekkel borított aranylemezek veszik körül. Szent Ambrus I. Theodosius császár fölött tartott emlékbeszédében elmondta, hogy szent Ilona készíttette e koronát fiának, Constantiusnak ajándékkul, aki a sisakját diszította vele. Constantius Nagy Gergely pápának adta a koronát, a pápa pedig Theodolinda longobárd királynőnek ajándékozta; a királynő az általa Monzában épített domban helyeztette el a vaskoronát, azzal a kikötéssel, hogy utódjait vele koronázzák. Theodolinda halála után Nagy Károly császár volt az első, akinek a vaskorona homlokát övezte. Tudvalevő dolog, hogy I. Napoleon 1805. május 26-án maga tette a fejére e koronát és így szólt:

— Isten adta nekem és jaj annak, aki hozzányulni merészel!

I. Napoleon koronázása óta a vaskorona szimboluma lett az Olaszország fölött való uralomnak. Napoleon után még V. Ferdinánd magyar király homlokát övezte a vaskarika. A drága kincs a történelem során két ízben is nagy veszedelemben forgott. Milanó urai, a *Torrigiani*-ak 1273-ban zálogba tették a monzai kincseket, köztük a vaskoronát, de *Visconti* Otó 1319-ben mindent visszaváltott. 1324-ben Avignonba vitték a koronát, hogy a pártharczok esélyei elől elvonják; de VI. Kelemen pápa 1345-ben ismét visszaküldte Monzába. Soká vitás kérdés volt az egyházban, hogy a koronát mint ereklyét tiszteljék-e vagy sem. *Lambertini* bíboros, aki később XIV. Benedek névvel a pápai trónra lépett, igenlően döntött s a koronát azóta ünnepies körmenetekben mutogatják az épülő hiveknek.

— **Az örök apelláló.** Kégly József budapesti ügyvéd, a kinek neve nem ismeretlen a közönség előtt, mert hiszen tíz év óta szerepel a törvényszéki rovatban, mint *Brunkaláné* állítólagos bűntársa, köztudomásulag egy előkelő fővárosi ügyvéd irodavezetője. Vidám, örökké jó kedvű, szeretetreméltó ur a Brunkaláné egykori fiskálisa. És hogy pöre oly sokáig elhúzódhatott, neki magának, illetve nagy eszének tulajdonítják. Bámulatos fogásokkal huzta-halasztotta évek óta az ügyét, a míg végre a múlt hónapokban már-már úgy látszott, hogy végérvényesen elveszti a pört.

— Mit csinál akkor? — kérdezték tőle.

— Hát felebbezek.

— De hiszen nincs több fórum!

— Akkor is felebbezek.

— Ne beszéljen össze-vissza, hiszen fiskális létére jól tudja, hogy a kuria most végérvényesen dönt.

— Akkor is felebbezek.

— De hát kihez?

— A királyhoz.

Meg is tette, de ha a király sem dönt a javára, vajjon kihez felebbez aztán öreg Kégly József?

— **Telefonhálózat a vidéken.** A kereskedelmi miniszter *Gyöngyösön* és *Hatvanban* városi távbeszélő hálózatot létesített. A telefont a postaköz távirda-igazgatóság már a minap átadta a közforgalomnak, mátol kezdve pedig a belföldi helyközi távbeszélő forgalomba is bevonták. A nevezett városokból a magyarországi helyközi távbeszélő forgalomba bevont összes városokba és viszont lehet beszélgetni. Három percnyi rendszeres beszélgetés díja 2 korona, sürgős beszélgetése 6 korona.

— **Merénylet a villamos vasut ellen.** A fiu-me villamos vasut ellen ma ismét merényletet akartak elkövetni. Délután 3 órakor, mint tudósítónk telegrafálja, hatalmas vasdarabok voltak a sinek közé téve, a melyektől a kocsik siklott volna, ha idejekorán észre nem veszik. A vasut egyik alkalmazottja azonban észrevette a vasdarabokat és eltávolította a sinek közül. A merénylőket keresik.

— **Istóczy újra szerepel** Istóczy Győző, volt országgyűlési képviselő, az egykori antiszemita vezér, újra hallat magáról. Újra szerepel, de csak *irodalmilag*. A következő jelentést adta ki: Megjelent a következő munka: Flavius József ó-köri héber történetírónak, a galilaeai zsidó hadak főparancsnokának. A zsidó háborúrol és Jeruzsálemnek Titus Caesar által ostrommal történt bevételeéről írt hét könyve. — Latinból fordította és kiadta Istóczy Győző dr.

— **Elfogott postagalamb.** Tegnap este történt, hogy *Kövér* György *Magyar-utcai* lakos kertjében pipálgatva sétált, midőn egyszerre csak egy szép postagalamb telepedett le a kertben levő nagy diófára. Rögtön létráért sietett és miután a galamb meg volt sebezve, könnyen elfoghatta azt. A szárnya alá egy fehér selyemdarabot talált odakötve, melyen apró betűkkel írott következő sorok voltak olvashatók:

„Voll Pracht — Knäblein — Serajevo 8—8“
(Csupa gyönyörűség — fiucska — Szerajevó 8—8).

Kövér a galambot előbb jól megetette és megittatta s csak aztán bocsájtotta ismét szabadon. Ugyilátszik, a galamb hamar kiheverte baját, mert azonnal nyugat felé folytatta útját a hirrel, mely bizonyára „csupa gyönyörűség“-et fog okozni annak, akinek küldték.

— **Villamos vasut Debreczen—Nagyvárad között.** A kereskedelemügyi miniszter tudvalevőleg már régebben engedélyt adott kisbaári *Kiss* Ferencz ügyvédnek és társának, hogy Debreczen és Nagyvárad között villamos vasutat létesítsen. A vasut Debreczencől kiindulva Hosszu-Pályi, Pocsaj és Kis-Szántó községek érintésével menne Nagyvárad területére. A miniszter engedélye időközben lejárt s a vállalkozók kérték, hogy a meghosszabbítást engedélyezze. A miniszter ma leiratot intézett Nagyvárad városához s Bihar megyéhez, melyben tudatja, hogy a kérdéses engedélyt további egy évi időtartamra meghosszabbította. A meghosszabbítás 1901. július 1-ig szól s így kilátás se lehet arra, hogy rövid idő alatt megnyíljen a villamos közlekedés Debreczen és Nagyvárad között.

— **Umberto kedvese.** A *P. H.*-nak jelentik: *Brambilla* gróf fővadászmester, kit azért küldtek Rómába, hogy *Umberto* király végrendeletét megkeresse, anélkül tért vissza ugyan Monzába, de egy csomó feljegyzést hozott magával, melyek a végrendeletet helyettesítik. *Umberto* király atyjától 25 millió adósságot örökölt, mire ő maga vette át a koronajavak kezelését és oly jól gazdálkodott, hogy az adós-

ság csakhamar eltűnt és e helyett hatvan millió aranyfrank értékű aktív vagyont hagy hátra. Formális végrendeletet a király azért nem csinált, mert ebben *Litta* hercegnővel szemben fennálló kötelezettségeiről is meg kellett volna emlékeznie, ami *Margit* királynét sértette volna. A király viszonya *Litta* hercegnővel, ki most 60 éves, 1870-ben kezdődött. *Marguerita* királyné akkor nagyon beteg lett és ebből a bajából többé nem is gyógyult ki teljesen. A hercegnő, a ki a legrégebb nemesi családok egyikéből származik, fiatal korában Olaszország legszebb asszonya volt. A királlyal való viszonyából egy fia született, *Litta* márki, ki rendkívül hasonlított *Umberto*hoz. *Litta* márki, ki a lovasságnál szolgált, öt év előtt meghalt. A hercegnő fia halála után *monzai* villájába vonult vissza és a királyné azóta nem szívesen ment Monzába, estélyeket pedig épenséggel nem adott, hogy ne legyen kénytelen a hercegnőt elfogadni. Amikor a hercegnő meghallotta, hogy a királyt megölték, éjnek idején erővel behatolt a palotába, térdre vetette magát a királyné előtt, bocsánatot kérve és engedelmet arra, hogy a halottat megnézhesse. A királyné fölemeite az agg hölgyet és odavitte a király halottas ágyához. A hercegnő ezután még néhány napig Monzában maradt, pár nappal ezelőtt azonban egy cseh fürdőhelyre utazott.

— **Borbélyok, vigyázatok!** Egy borbélysegéd járt ma délelőtt a szabadkai rendőrségen, panasolta, hogy a gazdája nem akarja elengedni. Egy csomagot hozott magával, mint bizonyítékot, hogy mi készítette őt arra, hogy ott hagyja gazdáját. *Vruics* Illés a kegyetlen borbély neve, azt a panaszt tette ellene a segédje, hogy személyzetét penészes, kenyérral és aludtejjel táplálja. A rendőrkapitány megnézte a kenyeret s az csupa penész volt. Azonnal orvost hívtak, aki megvizsgálta a kenyeret és azt a véleményt terjesztette elő, hogy ennek élvezése ugyanazon hatással bír, mintha mérget ennének, *Vruics*ot is behívatta a kapitány, akinek szemébe mondta a segédje, hogy állandóan ilyen kenyérral eteti és e szavakkal: „egyél kutya“, dobja neki oda. A kegyetlen gazdát az eljáró kapitány 5 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte, a szerződést pedig fölbontotta. A börtönben most a gazda eheti majd meg a segédjének odabobott kenyeret.

— **Dobé Nándor ismét megszökött.** Többször említettük már *Dobé* Nándornak, a budapesti „illatszergyáros“-nak üzelmeit, a ki nem levő gyárához töméntelen embert szerződötett különböző állásokra, természetesen óvadékkal, a melyeket azután elsikkasztott. Mikor a rendőség elfogta, a katonai hatóság vette pártfogásába, mint katonaszökevényt s elzárta a *Mária Terézia* kaszárnnyába. A veszedelmes csaló innen valahogy megszökött s vigan élte világát, a míg *Czepléden* felismerték s letartóztatták. Megint a *Mária-Terézia* laktanya börtönébe került, de csak pár napot töltött ott, mert megfoghatatlan módon az éjjel a börtön ajtaját kifeszítette s ismét megugrott. Az elegánsan öltözött csaló kézrekerítésére széleskörű intézkedéseket tett úgy a hadkiegészítő parancsnokság, mint a rendőség.

— **Százhatéves asszony halála.** *Brelőkő-Váralján* meghalt a minap a környék legidősebb lakosa: özvegy *Soltész* Istvánné, született *Vajthó* *Mária*. Ritka kort ért meg — százhat esztendő volt, amikor sirba vitte a végelgyengülés.

— **Áthelyezett gyógyszerész.** *Földes* Kelemen aradi gyógyszerész a napokban helyezte át gyógyszerészertárát saját ujonnan épült palotájába. Az új gyógyszerész modern és mintaszertű berendezésével valóságos látványossága most Arad városának.

— **A gentleman.** A zsebmetszés épen nem nagyon ajánlatos és tiszteletreméltó foglalkozás; ha az ember választhat, minden esetre

válasszon magának inkább valami más mesterséget. De már azt mégis csak el kell ismerni, hogy e törvényen kívül álló pályán is sokféle-képen lehet „dolgozni“ s ezért megérdemli a nyilvános figyelmet az a derék polgártárs, a kivel legutóbb Páris egyik rendőrbiztosának dolga akadt. E férfiban van szellem, kedély, finom ironia, jóleső jovialitás. A gentleman két munkatársával együtt tetten érték. Minthogy az ő saját külön társadalmukban „a zsebmetszők királya“ volt a neve, a rendőrbiztos maga vette fel a különös „felséggel“ a jegyzőkönyvet. Érdekes társalgás fejlődött ki kettejük között, melynek bevégeztével a „királyt“ czellába dugták. lakat mögé, a rendőrbiztos pedig element ebédelni. Alig foglalt helyet az asztalnál, észrevette, hogy a tárczája, órája hiányzik. Azt híven, hogy a hivatalban hagyta azokat, gyorsan visszasietett. Minden kutatása hiába való volt, az eltűnt tárgyak nem kerültek elő. Ekkor a „zsebmetszők királya“ kívánt vele ismét beszélni. A derék gentleman a második beszélgetés alatt szerényen mosolyogva kihuzta zsebéből az eltűnt órát és pénztárczát s visszadta azokat a meglepett rendőrtisztviselőnek, egyben kijelenté, hogy ezzel csak azt akarta bebizonyítani, hogy megérdemli „a zsebmetszők királya“ nevet.

A derék embert őszintesége dacára sem bocsájtották szabadon. Ez pedig bizonyos tekintetben sajnálható, mert kívánatos, hogy a gentleman iskolát teremtsen. A társadalmi szokások akkor sokat nyernének enyhességben és keliemben. Kölcsönösen meglopják egymást, de minden büns szándék nélkül. Ez csak eszköz lenne, hogy kitűnő nevelésünket bemutassuk s összeköttetéseket szerezzünk az előkelő világban. A valódi gentlemannek az lenne a mutatója, hogy milyen modorban adja vissza a lopott holmikat.

— **Családirítás egy malacz miatt.** *Kreacu* János bozsuri fiatal gazdaember, mint nekünk írják, állandó perpatvarban élt *Pasku* Szilviával, aki *Kreacu* apró jószágait pusztította. A minap a vén asszony malacza átment *Kreacu* kertjébe s ott turkált. A miut a gazda észrevette, leütötte a malacot. Az öreg asszony ezért bosszút esküdött a szomszédja ellen. Tegnapelőtt *Kreacu* a családjával kiment a mezőre dolgozni. Mialatt tavol voltak, *Pascu* Szilvia átment a lakásba s a kamarában talált eczetes korsóba sztrichnint öntött. Este, mikor *Kreacuék* a munkáról hazaértek, az asszony uborkasalátát készített, melyhez a megmérgezett eczetet használta. A család gyanutlanul fogyasztotta el az uborkát. Másnap reggel *Kreacu Jánost, feleségét és 6 éves kis fiát halva találták a szobában.* A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy mérgezés történt. A kihallgatott szomszédok vallomása alapján vallatóra fogták *Pascu* Szilviát, a ki mindaddig konokul tagadott, míg a sztrichnin maradékot nála meg nem találták.

— **Az elrabolt leánya.** Somogysánczról írják a következő regényes történetet: Két évvel ezelőtt történt, hogy három somogysánczi leánya játszadozott a faluhoz közel fekvő erdőszélien, mikor egy idegen asszony közeledett feléjük, ki végignézte őket, aztán kézenfogta az ötesztendő *Strober* Mariskát és vitte magával. Azzal biztatta, hogy cukrot vesz neki a faluban. A kis *Mariska* nővérének és a velük volt másik kis leánynak azt mondta, hogy, csak maradjanak szépen helyükön, a *Mariska* majd e'hozza a cukrot nekik is. A két kis leány várt, várt, de hiába. Esteledni kezdett már, mikor hazafelé indultak, de *Strober* Anna nem találta otthon nővérét, *Mariskát*. A szüleinek elmondta aztán, hogy jártak. A megrémült *Stroberék* azonnal keresésére indultak, de nem találták semerre. A csendőrség erélyes nyomozást indított, hetekig kutattak mindenfelé, de eredmény nélkül. A szülők azóta egyre siratták elrabolt leányjukat. Most két esztendő múltán érdekes fordulat történt az elrabolt kis leány történetében. *Stroberné* a minap két szomszédnőjével bement Nagy-Kanizsára egy temetésre. Mikor visszafelé haladtak, a *Teleky*-utczában *Stroberné* egyik szomszédnője egy kis leánykát pillantott meg az ut közepén álldogálva. Meglepetten kiáltott fel:

— Nézze csak, *Stroberné*, a maga kis *Anna* lánya. Hogyan került ide?

Stroberné nézte a leányt, ki megindult előttük, nézte és a fejét csóválta.

— Ez nem az *Annám*, de szakasztott olyan mint a *Mariska* lányom.

Szivdobogva sietett a gyermek után, ki az utca végén leült a kukoricaföld szélére. Anyai szemeivel azonnal megismerte leányát. Megindulva kérdezte tőle ezután:

— Mi a neved, kis leányom?

— *Rózsika*.

Az anya szive elszorult.

— Nem *Rózsika* vagy te, hanem *Mariska*.

A kis leány elesodálkozva pillantott fel.

— Igen, — mondta élénken — előbb a másik édes anyámnál *Mariskának* hívtak.

— Hát nem ismeresz engem?

A kis leány nem ismerte meg anyját, ki sirva szoritotta őt keblére. Kérdezősködésére elbeszélte ezután a kis leány, hogy a mostani mamája idevezette és azt mondta, hogy a marhavására megy és ő itt várjon reá. Most már régóta vár, de nem jön érte. Emlékeztették az otthonra, de a kis leány nem emlékezett semmire. Midőn azonban hazatért és kis öcscsét megpillantotta, nagy örömmel kiáltotta:

— Nini, a *Ferike!*

A *Ferikét* megismerte és otthon lassan-lassan visszaemlékezett többfelére. A kis *Mariska* elmesélte, hogy az az asszony, aki elvezette, *Pápai* Jánosné, a somogy-berzencei sirásó felesége, kinél egész mostanig volt. — De a házból nem engedték ki, hanem azzal biztatgatták, hogy eljön érte az édesanyja és azt mondták neki, hogy ezután *Rózsika* lesz a neve.

— **Érdekes számok.** A magy. kir. központi statisztikai hivatal múlt havi füzetében leszámol a hónap népmozgalmi adataival, azonkívül érdekes kimutatást közöl a fertőző betegségek pusztításáról. Magyarországon élve született 57,401 gyermek, halva 1163. Hét évnél fiatalabb korban 18,390-en, hét évnél idősebb korban 19,093-an haltak meg, úgy hogy a hallottak összes száma 37,483, a népesség természetes szaporodása tehát 19,918. A között számokból Horvát-Szlavonországra 7239 élve, 163 halva született gyermek, 2086 hét éven aluli, 2227 hét éven felüli halott és 2926 főnyi szaporodás esik. Magyarországon június hónapban 12,109, csupán a magyar anyaországban 11,189 házaspárt kelt egybe. Csupán a magyar anyaország népesedését tekintve, azt látjuk, hogy ez év június hónapjában 2011-gyel kevesebb a szaporodás, mint a múlt évnek ugyanebben a hónapjában. Ez év első hat hónapjában azonban együttvéve mégis 32,717-tel több volt a szaporodás, mint a múlt évnek ugyanebben az időszakában. A születések aránya júniusban legkedvezőbb volt a Tiszán tul. legalacsonyabb a Dunán tul. A megyék közül *Ugocsa* az első, míg az utolsó helyre *Baranyamegye* kerül. A városok közül a születések számaránya tekintetében *Szabadka* áll az első helyen, az utolsón *Zombor*. Aránylag a legtöbb házasságot a Tiszán innen kötötték, a legkevésbé a Dunán tul. A megyék között *Fogaras* foglalja el az első helyet, az utolsót *Árvamegye*. A városok közül *Kolozsváré* az első, legkisebb az arány *Fiumében* és *Szegeden*. A halandóság legnagyobb volt a *Duna-Tisza* közén, a legkisebb a Dunán tul és a Tiszán innen. Az egyes megyék közül *Heves* és *Pestvármegye* mutatja a legkedvezőtlenebb, *Zala* a legkedvezőbb arányszámot. A városok közül aránylag a legkevésbé haláleset *Baján* történt, a legtöbb *Pécsett*. A szaporodás aránya legnagyobb volt Erdélyben, legkisebb a *Tisza-Maros* szögén. A megyék közül *Ugocsa*, a városok közül *Budapest* szaporodott legjobban; *Baranya*-megye legkevésbé; *Pécs*, *Nagyvárad* és *Maros-Vásárhegy* városok pedig fogytak. A fertőző betegségek közül a gümőkórnak 6087, a torokgyíknak 419, a kanyarónak 517, a számarhurutnak 559, a skarlátnak 498, a hástifusznak 285 halottja volt. A gümőkórnak (tüdővész) legtöbb halottja a *Duna-Tisza* közén volt (*Budapest* 234), a legkevésbé (479), a Tiszán innen. Júniusban a pellagrának is volt egy áldozata.

— **A Dunába ugrott.** *Polí* János 19 éves budapesti háziszolga ma reggel a *Mohácsi*-hajó állomásról a Dunába ugrott. A matrózok utána eveztek és rögtön kifogták. A mentők a *Rókus-kórház*ba vitték. Tettének oka ismeretlen.

— **Egyház árverés alatt.** Nem mindennapi árverésről ad hirt a következő értesítés. A *ny.-császári* gör.-kat. egyházat árverezik. *Reizmann* Herman, kis-várdai lakos kért az egyház ellen végrehajtást 285 kor. 86 fillér tőkekövetelés és járuléka miatt, hozzá csatlakozott és *Halasi és Weisz* czég is 215. kor. tőke és 54 kor. megállapított költség-követeléssel. Van az egyháznak még egyéb kifizetendő adósága is. Ezért a szatmár-németi kir. törvényszék (a m.-szalkai kir. járásbíró) az árverést 238 korona kikiáltási árral elrendelte. Dobra verik az egyház több jószágtestét és házát. Időpontul 1900. évi október hónap 8-ik napjának délelőtt 9 órája van kitűzve.

— **Királyok ékszerői.** A *Cri de Paris* érdekes dolgokat mond el a királyok szokásairól és ezek között felemlíti, hogy milyen ékszereket szeretnek hordani a fejedelmek. Így például *I. Vilmos* karpereczet visel. A czár ismétlő órát visel, mely 4000 rubel értékű. *Viktória* angol királynő teleaggatja magát ékszerekkel. A fiatal *Margit* királynő ellenben nem kedveli a csillogást. A spanyol királynő napjában hatszor váltja föl gyűrűit; de nem is csoda, mert 274 gyűrűje van. *Umberto* olasz király állandóan platina-lánczot visel.

— **Patkányirtó hivatal.** Egy *szegedi* lapban olvassuk ezt: A városi székházban és bérházban ugyannyira elszaporodtak a patkányok, hogy a tanács is kénytelen velük foglalkozni. Bebizonyosodott, hogy az időközi patkányirtás nem használ semmit. Állandó patkányirtót kell fogadni, azért a patkányirtásra árlejtést is rendelték.

— **Mérgezés tormaszesszel.** A temesvári „Magyar király“-hoz címzett szállodában, mint tudósítónk írja, tegnap este egy csinosan öltözött, szép, de kissé biczegő leány bérelt szobát. Alighogy elfoglalta lakását, a szállodai szobaleánynak azt a rendeletet adta, hogyha őt egy *Jankovics* nevű ur keresné, azt azonnal bocsássák be hozzá. Hogy ott volt-e nála az említett uriember vagy nem, azt nem tudhatni, mert a szobaajtó állandóan nyitva volt. Reggel öt óra tájban háromszoros „segítség“ kiáltások hallatszottak a 11-es számú szobából, melyet a biczegő hölgy elfoglalt. A szálloda személyzete azonnal ott is termett és a leányt eszméletlen állapotban a földön heverve találta. Mellette egy üres üveg feküdt. Tisztában voltak azzal, hogy a leány öngyilkosságot követett el. A helyszínen megjelent *Frank* dr. konstatálta, hogy a leány tormaszesszel mérgezte meg magát. A leány az ellenmérget befogadása után magához térve, elmondotta, hogy *Pap* Lujzának hívják, 24 éves varrónő, ki azért akart megválni életétől, mert *Jankovics* Lázárhoz nem mehetett nőül, akit bálványozásig szeret.

— **Eltűnt szabó.** *Winter* Sándor vágújhelyi szül. 59 éves szabó már hetek óta nem tudott munkába jutni. E fölött vajú elkeseredésében eltávozott budapesti lakásáról s azóta nyoma veszett. Felesége attól fél, hogy elemésztí magát. Az illető alacsony, sovány termetű, haja ősz, szemei feketék, bajsza szürkés, szakála beretvált. A rendőrság keresi.

— **Pikáns tárgyalás.** Egy párisi bíróság nagyon érdekes perben hozott tegnap ítéletet. A per története az, hogy egy igen előkelő párisi hölgy kottákat vásárolván egy zenemű-kereskedésben, távozása előtt odaszólt a fiatal segédnek:

— Mielőtt elmennék, adjon még ide valamit... „Egy csókot“...

A fiatal ember óvatosan körültekint, azután odaugrik és megcsókolja a kedves vevőt. Nagy láрма, veszekedés, a segédet kidobják, végre bíróság elé kerül a dolog. A hölgy erőszakkal vádolja a fiatal embert; ő egy zeneművet kért és az egész durván átölelte, megcsókolta. A fiatal ur félreértésre hivatkozott, és a bíróság el is fogadta védekezését.

— **Öngyilkosság boszúból.** Sehol a világon nem oly gyakori az öngyilkosság, mint *Kínában*. A kínai ember önző, fatalista, nem fél a haláltól s könnyen megválna önkéntesen az élettől nemcsak akkor, ha terhére vált, hanem akkor is, ha azt hiszi, hogy valami előnyvel

jár rája nézve az öngyilkosság. A kínai habozás nélkül lessz öngyilkossá csupán kárörömből, hogy ártalmára lehet ellenségének. Ha valamelyik kereskedő kiutasít boltjából egy koldust, ez felakasztja magát a boltajtó előtt: a pörvesztes fél elmetszi a torkát ellenfelének háza előtt, mert meg van győződve arról, hogy ebben az esetben újra megvizsgálják a pörét, mely azután az ő javára dől el s bukását okozza az ellenfelnek. A kínai, mielőtt öngyilkossá állana boszút valakin, gondoskodik róla, hogy halála meghozza a maga gyümölcsét: a ruhájába, vagy a sarujába vadvélelet rejti, melyben elmondja tettének okát, egyben kéri a bíróságot, hogy büntesse meg ellenségét, ki halálát okozta. Ezt a vádaskodást igen gyakran ráfeszítet ecsettel a saját testére, mert így biztosítva van arról, hogy senki sem fogja elsikkasztani. A kínai babona szerint ugyanis a halott bőrére írott betűket semmiféle szerrel sem lehet lemosni. A kínaiak nagyon félnek attól, hogy valaki ellenük való boszúból megöli magát. A boszúállás e különös módja ez okból igen gyakran ad alkalmat zsarolásra. Az adós, ha már nagyon szorongatják a hitelezők, megüzeni nekik, hogy ne kellemetlenkedjenek neki, mert felkötötte magát a kapujuk előtt. A hitelezők erre a legtöbb esetben csakugyan megrémülnek s nem bánják, legalább egyelőre, a veszedelmes adóst. Megtörténik az is, hogy maga is öngyilkos lessz, akin más öngyilkossággal állt boszút. Ezzel igyekeznek elhárítani a veszedelmet magáról és családjáról. A kínai felfogás ugyanis azt tartja, hogy bűntetésből az öngyilkys halála miatt a másik fél családjának valamelyik tagja meg fog halni kinos betegséggel. Egy francia orvos, ki tanulmánya tárgyává tette a kínaiak öngyilkossági mániáját, említést tesz egy kínairól, ki az öngyilkosság pilianatában amiatt bánkódott, hogy nem ölheti meg magát mind a két ellensége kapuja előtt.

— **Antiszemita zavargások.** Konitzban, mint sürgönyzik, az antiszemita zavargások, melyek ott már dühöngtek, most újra feltámadtak. A katonaságot szaporítják. A mozgalom több vezetőjét elfogták.

— **III. Viktor Emánusi életéből.** Most, hogy a nápolyi herceg trónra lépett, életéből számtalan adomát ujtának föl. Különösen sok történetet tudnak, amely jellemzi montenegrói Heléna és Viktor Emánuel boldog házasesetét. A legnagyobb és a legváratlanabb öröm, amelyben Heléna annak idején völegényét részesítette, az volt, hogy kívülről megtanulta — Dante: Poklának harmadik énekét. Es minő ügyességgel vitte a beszéd sorát Dantera!

— Megállj csak, hogyan is szó a fölirat a pokol kapuján?! Várj, — ne mondd meg, — ah igen, már tudom! — Es gyönyörű organumával, meg kissé félenk, idegenszerű olasz kiejtésével elkezdte: „Per me si va nelle città dolente...”

Es így tovább, tovább, végig az egész harmadik énekét. Csak egyszer kellett rajta megkönyörülnie a hercegnek és egy szót sugnia.

Ismeretes, hogy a herceget maga Margit királyné nevelte, aki különösen a művészet szeretetét oltotta fiába. Még külön meséket is irt számára és a rossz meg a jó hercegről szóló mese különösen nagy hatást gyakorolt a királyfiára. Együtt olvasták a költöket: az olasz, a német, a francia és — a latin rekémirókat. Mert fia kedvéért a holt nyelveket is megtanulta a királyné. Így fejlesztették Viktor Emánuel szellemét, eszményi világfelfogását és szíve derűtségét.

Hébe-hóba a királyfi a zajosabb mulatságtól se riadt vissza. Erről tesz tanuságot az a nap, amikor megkérvén Heléna kezét, Antivariban hajóra készült, hogy haza térjen.

— Herceg, — mondta neki Lipovác, az ismert montenegrói „hős” és brigadéros, — ma még iszunk egyet és pedig montenegrói módra!

— Hát az hogy van?

— Ugy, hogy addig iszunk, mig mindnyájan az asztal alatt leszünk.

— Az isten szerelmére, — kiáltott föl a herceg — soha!

— De igen, kell, jere csak — mondta Daniló és karonfogva vitte jövendő sógorát. Erre aztán megkezdődött az áldomás, a mely Montenegro évkönyveiben emlékezetes marad.

A királyfi még ma is összeborzad, ha fölsóltják:

— Igyunk montenegrói módon!

— **Leégett gőzmalom.** Szepesváralján, mint egy sürgöny jelenti, az ottanigőzmalom leégett. A kár nagy.

— **A hetedik herceg naplója.** Hang hai yin ts'ao czim alatt kínai könyv jelent meg, a melynek a *hetedik herceg*, Kvang-Szu császár testvére a szerzője. Ez a könyv megmutatja egy kissé az előkelő és művelt kínai embernek a lelkiéletét, felfogását az élet folyásáról. 1886. május elsején ment a herceg az első kis körútjára. Ez nagy eset volt, mert csak a leg-ritkább esetben engedték meg, hogy vérbeli herceg Pekinget oda hagyja. A napló különben versekben van írva. Az első európai Tien-cinben látta meg a herceget. Nagy gyermekeknek tetszettek neki s úgy látszik, mulatságos hatást tettek rá.

— Az idegen nyelvek lármás zürzavara — írja — sértik érzékeny fületem.

— Azt hallom — mondja másutt — hogy I. Napoleon előtt a czopfiviselet még egész Európában divatos volt. A japániak ama nyugati embereket utánozták erkölcs és hajviselet dolgában és ezzel minden beavatott előtt nevetés tárgyává lettek.

— Képtelennek érzem magam arra, hogy az idegen nemzetbelieket elnémitsam, de a mi nagy miniszterünk, Li-Hung-Csang ismeri ennek a titkát.

A hetedik herceg büszke a hazájára. Ez kitűnik a következő feljegyzéséből:

— Négyezer esztendő óta világít ez az isteni birodalom az ő irodalmi ismereteivel egészen a tengerek határáig.

Amikor először lát zongorát:

— Titokzatos hangok! Magasak és mélyek! ... Faorgona.

A telefon erre a kijelentésre inspirálja:

— Most már becsukhatjuk a levélszekrényeket!

Az elektromos ivlámpa:

— A hideg villám élénken világít bele az éjszakába.

A tolmács segítségével való beszélgetés azt a hatást teszi rá, mint valami akrobata-jelenet és mulattatja őt.

A hetedik herceg, Csuan, az özvegy császárnéval mindig jó viszonyban volt. Olyasféle rangja volt, mint ma Tuannak, aki apja volt a prezumpatív trónörökösnek. A hetedik herceg apja volt az uralkodó császárnak.

— **A brutális vő.** Özv. Lengyel Mihályné született Lévai Klára vejével Mátyás József cipésszel már régebb idő óta együtt lakott Budapesten a Hársfa-utca 18. számú házában. Az öregasszony meg veje között napi-enden voltak a veszekedések s ép úgy tegnap is. E közben Mátyás fölkapta anyósát s úgy vágta a földhöz, hogy annak keze, lába eltört. Súlyos sérüléseivel bevitték a Rókus-kórházba, a brutális ember ellen pedig megindították az eljárást.

— **Verekedő hastánczosnók.** Tegnap este érdekes jelenet játszódott le Ós-Budavára ama külön szakosztályában, ahol hastánczolókat mutatják be fölháborító produkcióikat. A hölgyek ugyanis, minden valószínűség szerint, többet ittak a szokottnál és így történt aztán, hogy Mohamed tanának egy buzgó követőjét, Allah hű éges szolgáját úgy helybenhagyták, hogy szegény több helyen vérzett. A rendőrség pártfogásába vette a szegény törököt és elkísérte a török konzulátushoz, aki minden bizonynyal elégtelt fog szolgáltatni a hastánczosnók által alaposan elpáholtt muzulmánoknak.

— **Idegenek különös figyelmébe ajánljuk** Porter Vilmos koronás áruházát Aradon, az Andrássy-téren a Központi szálloda épületében. Sok minden egyében kívül a legszebb aradi emléktárgyak rendkívül dus változatosságban és hallatlan olcsó árak mellett kaphatók.

— **Miss Burks a postakocsin.** Mialatt aszszonyok gyűléseken vitatják, a férfiak foglalkozása közül melyik felel meg nekik, azalatt egy vállalkozó szellemű amerikai nő bizonyosságát adta annak, hogy minden olyan foglalkozást elvállalhat a nő, amelyet be tud tölteni. Miss Sarah Burks szép huszonöt esztendőös leány, Arizonában jól ismerik, jó kedvű és merész. Kétszer hetenkint ő viszi az Egyesült Államok postáját St. Johnból Jirutownba. Öt-

venkét mértföldnyi utat kell megtennie hegyes vidéken, ahol aranyat, ezüstöt és rezet ásnak. Sívár és szomorú a vidék, mert a föld rendkívül terméketlen. Utjában miss Burks alig lát fehér embert, csupa indiánnal találkozik. Utitársa csak nagy ritkán van. Egy-egy aranyasó, utazó, vagy kereskedő megy vele, aki az apjától lovat bérelt s az ut végén neki adja át a lovat. A kényszerűség birta rá ezt a leányt, hogy a nehéz szolgálatot elvállalja és nem a nőemancipációra való hajlandóság. Apja beteg lett, erre ő ült fel a postakocsi bakjára, s kezébe vette a gyeplőt. A népnek nagyon tetszik ez a szép elhatározás és mindenben támogatja a misst.

— **Párisi történet.** Párisban sok vidám és ravasz dolog megyesik. Ott érték ennek a módját. Ime egy komikus történet, amely Párisban a Rue Saint Honoréban kezdődött. Szerpeltek benne egy rendőr és egy angolos kiejtésű idegen. Az idegen megszólította a rendőrt, hogy szabad-e neki egy tolvajt elfognia. A rendőr azt mondta igen, mire a kérdező egy kocsiba ugrott és kirántott abból egy pupos emberkét, aki éppen a lyoni pályaudvarra igyekezett. Az idegen azt állította, hogy a kis pupos őt meglopta és kérte, hogy vigyék a rendőrségre. Elindultak tehát és a Vendome-nyegyed rendőrségénél tárgyalni kezdték az ügyet. E közben a kocsis, akit egy újabb utas felszólította, hogy vigye a pályaudvarba, a lehető legnagyobb flegmával átadta a kis pupos uti ládáját egy ott álldogáló suhancznak, hogy visszatértekor adja oda neki.

— A rendőrségen kiderül, hogy a ládába mindenféle értéktárgyak vannak, köztük fokföldi drágakövek, amelyet a vádlott a panaszostól állítólag ellopott. A vádlott elismerte, hogy elvette, de tanukkal akarja bizonyítani, hogy előzőleg kártyázás közben elnyerte. Erre a vádló azt állította, hogy őt előbb leittatták és azután kezdték vele játszani, úgy hogy ő akkor önkivületi állapotban volt. A rendőrtisztviselő most jónak látta a kérdéses láda elhozatalát. El is mentek érte, de akkora már úgy a kocsis, mint a suhancz, akire rábízták, eltűnt. A rendőrség mit tehetett, nyomozni kezdett.

— **Nyomor elől a haiálba.** Egy tizenkilenc éves fiatal ember akart ma ismét megválni az élettől. Tizenkilenc esztendőt élt és már megunta a semmi örömet nem nyújtó sívár életet; munkát nem kapott, nyomorgott. Lopni nem akart, élni nem tudott, meghalni vágyott. Lement a Ferencz József-rakpartra egy utolsó Isten hozzádot mondott a nagy világnak és a következő pillanatban már összecsapta feje fölött a Duna hullámai. A közeli matrózok, akik szemtanúi voltak a dolognak; kimentették a halni vágyót és a megérkezett mentők beszállították a Rókusba. *Póli* Jánosnak hívják, háziszolga volt és amint ő maga mondja, a nyomoruság kergette a halálba.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Pópa a hamis kártyások közt.

(Nem sikerült fürdőzés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 10.

Verza Gligor máramarosmegyei román pap elhatározta, hogy az idén meglátogatja Belényest és a Püspökfürdőt. A hosszú utra elviszi a feleségét is, aki képzelhető örömmel tette meg előkészületeit a kellemes nyaralásra.

Tegnap indult utnak az egyszerű pár. A takarékos pópa beült egy harmadosztályu kocsiba az ő szívének gyönyörűségével és repeső örömmel gondolt a rég nem látott Belényesre.

Királyháza állomásnál két uri ruhába öltözött férfi szállott fel a kocsiba, hol a pópa szundikált. Az elegáns férfiak csakhamar ismeretséget kötöttek a derék pappal, kinak arca szinte fénylett az örömtől, mikor egyik tanuló társául mutatkozott be.

A vonat tovahaladt s a két férfiú kártyázni kezdett. Mint előre jelezték, csupán azért, hogy az időt előljék.

— Itt a veres! Hol a veres? — forgott egyiknek a kezében a kártya. A másik odadobott egy öt forintos bankót s felemelt egy kártyát, mely csakugyan a veres volt.

Nyert öt forintot.

A pápa villogó szemekkel nézte a műveletet s miután látta, hogy felesége átrándult az álmok tündérbirodalmába, oda nyomott egy öt forintos a játszó markába, hogy ő is hajlandó „mutyizni.“

A mutyizás azonban sehogyan sem sikerült, mert hirtelenében eluszott a pápai bugyelárisból vagy hatvan forintocska.

Ekkor a pap tűzbejött s kijelentette, hogy most már nem mutyizik tovább, hanem játszik ő maga.

Csurgott le az izzadság teste minden részén. Arcza a lenyugvó nap színét mutatta. Idegei kitágultak, orlikain keresztül forró levegőt préselt ki.

Mire Érmihályfalvára érkezett volna, a pápa fürdőre és egyéb szórakozásra összerakott pénzéből egy árva krajczár sem csörgött a bugyellárisban. A két uriember pedig az összeharácsolt pénzzel kiszállott Érmihályfalvánál s eltűnt a pápa elől, a ki kétségbeesésében kiáltozni kezdett mindazon szentekhez, kikről képzelte, hogy szólsai joggal bírnak a mennyek országában.

De biz azok nem igen adták vissza a veres elhányt pénzt. Jobbnak látta hát a pápa radikálisabb eszközöz folyamodni. Volt egy aranyórája, azt hirtelenéoen zálogba csapta s felköltötte mélyen alvó feleségét.

— Anyicza! Megyünk vissza!

— Micsoda? — rémült el az élettárs, azt hívén, hogy férje az örütség stádiumába jutott.

— Én már fürdőztem fürdő nélkül. Azok a gazemberek úgy kiizzasztottak, hogy a gőzfürdőben sem jobban s ezenkívül minden pénzemet elnyerték!

Nehezen hiszszük, hogy ez eset után egyhamar kedve jöjjön a pópának az újabb fürdőzéshez. A csendőrség különben keresi a két sipistát, kik ily furfangos módon tették tönkre a szegény pápa szépen kiszinezett reménységét.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi zsidó koma és gemiluth cheszed-egylet augusztus hó 12-én d. u. 4 órakor az izr. hitközség tanácstermében tartja rendes választmányi ülését. Targysorozat: Jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. Pénztári jelentés. Indítványok.

TANÜGY.

(—) Áthelyezett tanító. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Béreczy József ó-paulisi* állami elemi iskolai tanítót a *simonyifalvi* állami elemi iskolához, jelen minőségében áthelyezte.

(—) Az uj-szt.-annai polgári fiúiskolában a magánvizsgálatok f. hó 27-én és 28-án tartatnak. Az 1900—1901. iskolai évre vonatkozó beírások szeptember hó 1-én, 3-án, és 4-én d. e. 8—12 óráig lesznek. Ugyanazon napok délutánjain tartatnak a javító és felvételi vizsgálatok. Szeptember 5-én lesz a tanév ünneplés megnyitása s a rendes tanítás szeptember 6-án d. e. 8 órakor kezdődik. A vidéki tanulóknak tandíj, beírási stb. díj czímen *összesen* 10 forint 15 krajczárt, a helybeliek pedig 1 forint 16 krajczárt fizetnek.

SPORT.

+ Az aradi tornaegyesület augusztus hó 12-én, vasárnap délután 5 órakor a nyári színház előtti játszó téren füleslabda játékot ren-

dez, melyre kéretnek a tagok menpél számosságban megjelenni. Gyülekezés délután fél 5 óra kor a torna csarnokban. Az *elnökség*.

NAPIREND.

Augusztus 11. Szombat. Róm. kath. naptár: Zsuzsánna — Protestáns naptár: Zsuzsánna. — Izraelita naptár: Sabbat. Voetchanon. — Görög-keleti naptár (julius 29.): Kallinik. — A nap két 4 óra 35 perczkor, nyugszik 7 óra 1 perczkor. — A hold két 6 óra 59 perczkor, nyugszik 5 óra 15 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 762.8 milliméter, délután 2 órakor 761.1 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 19.2, délután 2 órakor C° + 26.8. — Szel iránya és ereje reggel 7 órakor DN. 2, délután 2 órakor N. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor félborult, délután 2 órakor félderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Derült, száraz, meleg.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11½—12½ óráig. Helyiség: Ereklie-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Schreyer Harry hangszerkiállítása (Szabadságtér 21.) Nyitva naponta délelőtt 10—12 óráig, délután 3—7 óráig. Bemenet szabad.

Augusztus 11. Gőzgépezők és kazán utók vizsgálja. **Augusztus 12. A mokrahegyi pinceszövetkezet** alakuló közgyűlése délután 3 órakor (Apatelek községháza). — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása Soborsinba.

Augusztus 15. Tisztiorvosválasztás Eleken. **Augusztus 16. Az aradmegyei községi- és körjegyzők** egyletének vándorgyűlése (Menyháza).

Augusztus 20. Az arad-kegyvidéki turista-egyesület kirándulása Piskire. **Szeptember 12 13. Országos pinczergyűlés** Aradon.

Vigalmi naptár:

Augusztus 11. A tánczkedvelő ifjúság és a Koronell-féle táncziskola növendékeinek tánczpróbával egybekötött tánczvigalma (Uj-Arad, Szőlő-kerthelyiség.)

Augusztus 15. A pankotai önkéntes tűzoltókar tánczvigalma (Fehér kereszt). — Az aradmegyei községi- és körjegyzők egyletének tánczvigalma (Menyháza.)

Augusztus 20. A „borosjenői műkedvelők“ körének tánczvigalma (Borosjenő, Központi szálloda.)

Aradi nyári szinkör.

Szombaton, 1900. évi augusztus hó 11-én:
Rodans Lajos és Miss Claire
akrobata mutatványai.

EZT MEGELŐZI:
A szinitanoda.

Énekes vigjáték 4 felvonásban. Irta: Alexandro Bisson. Fordította: Evva Lajos és Rákosi Viktor. Zenéjét szerző: Louis Greb

S Z E M É L Y E K:

Kavenakadász Fenyéri Mór.	Züzzette, húga Redey Szidi.
Valentin . . . Harmath J.	Tamburine . . Felhő Rózsi.
Polyhimnia . . Tolnayné.	Helén Turi M.
Babinyák . . . Mezei Péter.	Flaupin, kapus Nyilassi M.
Szeleburdi . . . László Gy.	Biztos Hajnal D.
Szimpliczius . Szadai F.	Gusztáv Boda F.
Gateklu, bérlő Czako V.	Egy vendég . . . Solyom L.

Kezdete 8 órakor.

KÜLÖNFÉLÉK.

- Igaz.**
Vilma: Azt mondtad, menyország lesz az életem és most nem akarsz selyemruhát venni.
Géza: Minek a menyországban selyemruha?
- Egy temetetlen király.** Nem is ismeretes, hogy az elhunyt XII. Alfonz spanyol király még nincs eltemetve, hanem csak be van balzsamozva s halotti lepellel beborítva az Escorial egyik légmentesen elzárt boltzatában fekszik egy márványlapon. Egy 1700. óta elő szokás miatt történi ez. A halott mindaddig megmarad mostani helyzetében, amíg a mostani király egyszer meg nem hal, Akkor aztán eltemetik nagy pompával a halott királyt.
- Lehűtő.**
— Gratulálj, Jack öcsém. Nővéred megígérte, hogy feleségem lesz.
— Istenem! ez nem vezethet jóra.
— Micsoda, Talán csak nem akarod nővéred rágalmazni?

— Isten ments! De te vagy éppen a tizenharmadik, mivel ez évadban eljegyezte magát és tudod, hogy én egy kissé babonás vagyok.

Óra-szörnyeteh. A new-yorki lapok nagy lelkesedéssel beszélnek annak a kiállításnak a cloujáról, amely 1903-ban lesz Saint-Louisban. Olyan nagy óráról van itt szó, amelyben kedvünkre bolonghatunk majd. Karzatok és folyók lesznek benne s a közönség kedvére megbámulhatja ennek az óriás gépezetnek a szerkezetét. Az óramű átmérője körülbelül harmincz méter. Az óra nagy kereke egy tonna súlyu lesz.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 10.

Az időjárás tartós melegsége, a külföldi piacok szeszélyes árhullámzása nem adhatja még meg a gabna határozott árát.

Majdnem minden nap kétféle irányzatot kapunk a budapesti tőzsdéről, úgy, hogy tájékozatlanságában a gazda nem akar gabonáján tuladni, a kereskedő tartózkodó, de végre üzletet akar kötni, tétlenségből nem tarthatja fen magát, drágán fizeti az árut, melyet aztán a legelső kedvező fordulónál elárusít, hogy pénzéhez jusson.

A behozatal kedvező volt, mintegy 1500 métermázsa jó minőségű buza, uj rozs és árpa, kevés ó-tengeri került forgalomba.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, *korona* értekben:

- I-ső minőségű buza 6.90—7.00.
 - Közép minőségű buza 6.50—6.60.
 - O-tengeri 5.80—5.90.
 - Uj-rozs 5.70—5.80.
 - Uj-árpa 4.80—5.00.
 - Uj-zab 4.40—4.50.
- Az irányzat nyugodtabb.

Vásári jelentés.

— Aradon, 1900. aug. 10-én tartott heti állatvásárról. —

Felhajtás középnagy, kereslet és kínálat egyaránt nagy, vételkedv élénk, mindazonáltal a vásár lanyhán folyt le.

Felhajtott 210 drb szarvasmarha és borju, 245 drb ló, 160 drb sertés.

Árak a következők:

Szarvasmarha vásár: Szarvasmarha levágásra elsőrendű párja 480—590 koronáig. Szarvasmarha levágásra másodrendű párja 400—440 koronáig. — Szarvasmarha hizlalási czélra — koronáig. Igásőkör párja — koronáig. — Fejőstehen kis borjas 120—245 koronáig. Szopborju levágásra darabja 16—38 koronáig. — Rugottborju drbja 44—90 koronáig. Juh párja — koronáig. — Bárány párja — koronáig. — Tehén levágásra — koronáig.

Lóvásár: Remondaló darabja — kor. Hintósló párja — koronáig. — Igásló elsőrendű párja — koronáig. — Igásló másodrendű párja 360—450 koronáig. Parasztló párja 140—300 koronáig. — Rossz ló (levágásra) drbja — koronáig. Elcsigázott ló drbja — koronáig.

Sertésvásár: Hizott sertés klgrja 84 fillérig. — Félhizott sertés klgrja 80 fillérig. — Süldősertés párja 48—80 koronáig. Pecsényemalacz drbja 3.00—5.00 fillérig. Fiaszkocza drbja 44—70 koronáig. Paraszthizlalásu sertés — koronáig. Három hónapos malacz párja — koronáig.

Baromfivásár: Hizottliba párja 9—12 koronáig. Soványliba párja — fillérig. — Fiatalliba párja 4.80—6.00 koronáig. Kappan párja — fillérig. — Idei csirke sütni való párja 2.20—2.60 fillérig. Idei csirke rántani való párja 80—1.10 fillérig. Gyöngycsirke párja — koronáig. — Rucza párja idei 2.40—3.60 fillérig. Pulyka párja — koronáig. Tojás 5 drb 20 fillér.

Halpiacz: Eleven hal klgrja 2 kor. — fillérig. Vágott hal klgrja 1.80 fillérig. Jegelt halak klgrja 1.40 fillérig. — Apróhalak klgrja — fillérig. Kecsege klgrja — fillérig. A hetipiacz 10 órakor szétoszlott.

T. Cz.

Csupán egy kísérlet és meggyőződik, hogy nyomtatványokban szebbet, jobbat és olcsóbbat már nem lehet kívánni

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája (Csanádi-paletta)

Telefon 161. sz.

Aradi képviselő:
RÉVÉSZ NÁNDOR
Szabadság-tér 20.

Báli meghívók, hangulatkeltő színekben
Körlevelek, litografikus szépségben
Árjegyzékek, pontos áttekintéssel
Számlák, praktikus rendszer szerint
Esküvői jelentések, meglepő választékban
Névjegyek, divatosak és secessiósak
Plakátok, az új század reklámjának megfelelően.
Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben

Pontosság
Olcsó árak.
Diszkrét izlés

Arad sz. kir. város főkapitány hiv.
10310/1900. k. h. sz.

Hirdetmény.

M. kir. földmívelésügyi miniszter ur ő méltóságának 1900. június hó 15-én 38183/IV/3. sz. a. kelt magas rendelete folytán a rézgálic szintén azon cikkek közé soroztatik, a melyeknek hamisítása, valamint a hamisítottaknak forgalomba hozatala tilos.

E szerint:

Rézgálic elnevezés alatt csak oly gyártmány hozható forgalomba, mely a jegecviz beszámításánál legalább 98% tiszta jegecves rézsulfátot tartalmaz; a többi 2%-ban pedig az elkerülhetetlen nedveség tartalom mellett legfeljebb csak annyi vas vegyület lehet, mely 0.5% fémvasnak felel meg. Jelen rendelet 1900. évi szept. 15-én lép hatályba.

A jelen rendelet ellen vétők az 1895. évi XLV. t. cz. 3 §-a alapján 600 koronáig terjedhető pénzbüntetés és 2 hónapig terjedhető elzárással fognak büntettetni.

Arad, 1900. július 21.

Sarlot
főkapitány.

Arad sz. kir. város kapitányi hiv.

8820—1900.

Hirdetmény.

A hazai ipar fejlődése, de különösen a kisiparnak tervszerű átalakítása és általában az iparnak haladása és fejlesztésére a M. kir. Technologiai Iparmúzeum alakult, a keresk. minister ur ő nagymélt.

tóságának főhatósága alatt Budapestben.

Czélja a múzeumnak iparosoknak, gyárosoknak, magánosoknak, hatóságoknak stb. a múzeum hatáskörébe vágó műszaki kérdésekben felvilágosítást adni, kisiparosoknak adandó gépek, szerszámok és műhelyfelszerelések beszerzését közvetíteni, azoknak egy-egy munkását a gépek kezelésére betanítani, részint a fővárosban, részint vidéken szakkiallitásokat rendezni szervezni az iparsegédék és tanoncok munkakiállítását, gyakorlati tanfolyamokat rendezni stb. stb.

Ezen múzeum eszközeit, működési irányát, nem különben a tervbe vett tanulmányi utak és gyakorlati tanfolyamok leírását felülvizsgáló és részletes ismertetést hivatalom iparügyi osztályában a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

Arad, 1900. július hó 31.

Sarlot,
főkapitány.

10526—1900. kh.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város külhatárában veszett kutya kóborolván az 1888. évi VII. t. cz. végrehajtása tárgyában a nagymélt. földmívelési m. kir. miniszterium által 40.000/1888. sz. alatt kiadott utasítás 188. §-a alapján az Arad szab. kir. város területén levő összes kutyáknak 40 napon át kötve tartását vagy pedig úgy az utcán valamint otthon a lakásban is ha-

rapás elleni biztos szájkosárral való ellátását rendelem el.

Miről alkalmazkodásul a közönséget azzal értesitem, hogy a gyepmester által szájkosár hiánya miatt elfogott kutyák a törvény rendelkezése szerint kiadhatók nem lévén, szájkosár nélkül szabadon járó kutyák kivétel nélkül elfogatni a gyepteren kiirtatni; gazdáik kérdőre vonatni és büntetni fognak.

Arad, 1900. július hó 19.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

17999—1900.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város területén gyakorlandó korlátlan, korlátolt és kismértékben való szesz italoknak mily mennyiségben kiméréséről az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által szerkesztett összeírási jegyzék 1—14 ivét az állami italmérési jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. szakasza és az erre vonatkozó utasítás 17. szakasza értelmében 1900. évi augusztus 2-ik napjától 9-ik napjáig bezárólag a városházán a fogyasztási adófelügyelőség hivatalos helyiségében közszemlére azzal tesszük ki, hogy azok az érdekeltek részéről nemcsak megtekinthetők, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve az engedélyesek bármelyike részéről esetleg az ipartársulat, kereskedelmi testület részéről észrevételek tehetők, mely észrevételek a város fogyasztási adófelügyelőségénél írásban nyújthatók be.

Arad 1900. július hó 28.

A városi tanács.

10593—1900.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város területén levő asphalt burkolatu kocsit különösen meleg idők alkalmával megrongálódik, ha a közönséges forgalmi eszközöket lényegesen meghaladó súlyos jármű lesz rajta vontatva. Ennek megakadályozása szempontjából felhívom mindazokat, kik locomobilt, cséplőgépet, butorszállító kocsit vagy más súlyosabb járművet szándékoznak a városon keresztül vontatni, azt előzőleg bejelentésük és az engedélyt kikérjék, hogy a szükséges óvintézkedések megtehetőek legyenek, mert a mulasztók az okozott kár megtérítésén kívül büntettetni fognak.

Sarlot,
főkapitány.

9982—1900. kh.

Hirdetmény.

A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. ministerium 6155—1900. sz. magas rendelete alapján figyelemztetem a vasut vonal mentén földbirtokkal bíró gazdákat valamint ezen területek bérlőit, hogy behordásra váro terményeiket a mozdony szikra gyújtó ereje határvonalán kívül, a vasuti pályatesttől legalább 95 méter távolságra szabad csak elhelyezni.

Amennyiben pedig az a terület keskenysége folytán eszközölhető nem volna, a termények a legközelebbi idő alatt elhordandók, mert ellen esetben a mozdonyszikra által okozott kárt a tulajdonos fogja szenvedni.

Arad, 1900. július hó 11.

Sarlot,
főkapitány.

Egy jókarban lévő

forgatható

tekeasztal

felszereléssel,

megvételre keres-
tetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

486—1900. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a szin- és bérház épület II-ik emeletén fekvő 3 számú 5 utcai szoba és megfelelő mellékhelyiségekkel álló lakásnak f. évi november hó 31-től 3 évre való bérbeadása iránt folyó évi augusztus hó 13-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: 1040 korona évi bér és havonként 4 kor. 42 fill. vizhasználati díj.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1900. évi augusztus hó 6-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

Első Leánykiháza-

= sitási Egylet =

részére

kerestetik

fix fizetés és jutalék
mellett csakis Aradvá-
ros területére

ügynök.

1681—1900. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szénási István végrehajtható, Márton Mihály, Márton Róza és Paulik Ignác m.-pécskai lakosok végrehajtást szenvedők ellen 180 kor. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, a pécskai kir. járásbíróóság területén lévő, M.-Pécska határában fekvő, m.-pécskai 964. sz. tjkvben A. + 2. sorsz. a. ingatlannak Paulik Ignácot illető $\frac{1}{6}$ -od részére 332 kor. ugyanezen tjkvben A. + 3. sorsz. a. ingatlan szántóföldnek szintén $\frac{1}{6}$ -od részére 272 kor.; a m.-pécskai 2540. sz. tjkvben A I. sorsz. a. ingatlannak $\frac{1}{6}$ -od részére 239 kor.; a m.-pécskai 2642 sz. tjkvben A I. sorsz. ingatlannak $\frac{1}{6}$ -od részére 239 kor. és a m.-pécskai 3194. sz. tjkvben + 1. sorsz. a. egész ingatlanra a végreh. törv. 156 §-a értelmében az árverés: 376 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt in-

gatlan az 1900. évi szeptember hó 26-ik napján d. e. 10 órakor ezen telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 33 kor. 20 fill., 27 kor. 20 fill., 23 kor. 90 fill., 23 kor. 90 fill., 37 kor. 60 fill., készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, a kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál 1900. évi április hó 15-ik napján.

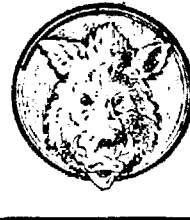
Dr. Jakó, kir. albiró szabadságon, helyette:

Novák,
kir. jbiró.

2323

!!! Százereket mentett meg !!!
a magyar gazdáknak a !!!

Somogyi Géza táppor.

Hogy mily nagy jelentőséggel és kiváló hatással van ez a táppor az állattenyésztésre, bizonyítja azon körülmény is, hogy minden üzletben ma már kapható.

A szabadalmi okirat kivonata:

Jelen tal Imány tárgya egy eljárás, áll a táppor előállítására, melyet állatok, különösen sertések úgy folyékony, mint szilárd táplálékába belekeverve, annak emészthetőségét megkönnyíti.

Mint a tapasztalatok bebizonyították, ezen tápporral ellátott táplálék az állat szervezetére igen jótékonyan hat, a mennyiben annak ellenálló képességét betegségek ellen már aránylag rövid használat után nagymértékben növeli.

A táppor biztos hatásáról számtalan hivatalos elismerés, köszönő levél és szakvélemény adhat tanúságot. A sok közül néhány:

Tekintetes Somogyi Géza urnak Arad.

Ertesítem, hogy az ön gyártmányát képező állattápot kipróbálva, azt az állatok. — kiválólag pedig a sertések táplálásánál jónak találom. — s úgy az állat emésztésére, valamint az esetleg fellépő betegség gyógyítására és meggátolására hátkinek is a legmelegebben ajánlom.

Székesfehérvár, 1900. február 24.

Tisztelettel:

Pauer István,
Székesfehérvár sz. kir. város
állatorvosa.

Igen tisztelt Uram!

Ezen pár sorban fejezem ki köszönetem és elismerésem az ön által feltalált úgynevezett „Emésztést elősegítő por” nálunk tett jó hatásért: a siker, mit elértünk, valóban meglepő! Legyen meggyőződve tisztelt uram, hogy ezen kis közseg, hol pora a nagymértékben uralkodó sertésbetegséget teljesen megszüntette. — hálás köszönetének nyilvánítása mellett oda fog törekedni, hogy minél több helyen és egyenként ismertesse emésztési porának megbecsülhetlen értékét.

Adorján, 1900. január havában.

A közseg nevében — kiváló tisztelője
P. h. **Daróczy Albert,**
községi főbíró.

Ezenkívül számos vélemény és elismerés van elsőrendű gazdaságok, gazdasági iskolák, állatorvosok és községektől. — 1 kiló 1 frt 80 kr. (3 kor. 60 fill.), kapható 18. 45 és 90 kros dobozokban. — Viszont eladók nagyobb vételnél kedvezményt kapnak.

Az elismerő levelek minden üzletben láthatók.

Kapható Aradon: Földes Kelemen gyógyszerész urnál, Vojtek és Weisz drogonista, Eles Ármu, Fejér Gyula, Karácsonyi Antal, Daimel Lajos, Pollák József, Nagy Farkas, Ring Zsigmond, Weisz Dávid, Ferber Lajos urak fűszerkereskedésükben és úgy Aradon, mint Aradmegyében bármely üzletben.

487—1900. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke több kisebb darab földnek folyó évi október hó 1-től 3 évre való bérbeadása iránt folyó évi augusztus hó 13-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: Bérbeadás alá kerülnek:

1. A jelenleg Klein Ignác által bérelt brüneckdülőbeli 4 $\frac{265}{1100}$ hold, kikiáltási ár 20 k.

2. A jelenleg Szedity György által bérelt kutuczai 1059 ö² ürestekek 13 k. 687.

4. A jelenleg German Emánuel által bérelt közlegelőbeli 6 sz. 5 hold 37 k.

3. A jelenleg Dogyán Vazul által bérelt közlegelőbeli 11 sz. 5 hold 33 k.

5. A jelenleg Győri István által bérelt közlegelőbeli 19 sz. 5 hold 34 k. 20 f.

6. A jelenleg Mikita Mihály által bérelt közlegelőbeli 13 sz. 5 hold 38 k. 40 f.

7. A jelenleg Markusz Mojsza által bérelt közlegelőbeli 27 sz. 5 hold 34 k. 40 f.

8. A jelenleg Pap András által bérelt közlegelőbeli 22 sz. 5 hold 33 k.

9. A jelenleg Pap András által bérelt közlegelőbeli 23 sz. 5 hold 32 k. 40 f.

10. A jelenleg Pap András által bérelt közlegelőbeli 24 sz. 5 hold 34 k. 40 f.

11. A jelenleg Kohn Samu által bérelt nagylegelőbeli 3 sz. 5 hold 25 k. 80 f.

12. A jelenleg Kohn Samu által bérelt nagylegelőbeli 5 sz. 5 hold 25 k.

13. A jelenleg Stefani György által bérelt közlegelőbeli 7 sz. 5 hold 37 k.

14. A jelenleg Szedity Péter által bérelt közlegelőbeli 14 sz. 5 hold 40 k. 40 f. holdankint évi bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1900. évi augusztus hó 6-ik napján tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

3713. sz.

Faeladási

hirdetmény.

A lippai m. kir. főerdőhivatal irodájában 1900. évi szeptember hó 20-án d. e. 10 órakor a vályemárei erdőgondnokság pozsgói, bulzai 1900—1909 évi 1279-556 holdas vágásaiban tövön álló tölgy, cser és bükkfa készletnek eladása iránt zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár 246-500 korona, bánatpénz 24650 korona.

Bővebb felvilágosítással a lippai m. kir. főerdőhivatal és a vályemárei m. kir. erdőgondnokság szolgál.

Lippán, 1900. augusztus hó.

Magy. kir. Főerdőhivatal.

298

(Utánnymat nem díjaztatik.)

==== Csak nőket érdekelhet e szenzátiós felfedezés! ====

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodahatású laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjui üdeségét, ruganyos teltségét. A testbört bársony-lágyágúvá és selyemfényűvé varázsolja. Ezen csodahatású ír gyógynövényekből készül, tehát semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. **Törvényesen védve.** A pénzbeküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. sz.

2125

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.